

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy órára 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy órára 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

8-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, augusztus 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: *Fiú, vagy leány?*

Szemét szemért, fogat fogért.

A jesszíták pénze.

Utazás a világ körül.

Népbolondítás a tanyákon.

A Szelle-árverés elmarad.

Tolsztoj a hadseregről.

Korteszvilág.

Oláhok magyar ünnepe.

Dal. Irta: Makai Emil.

A braganzi herceg automobíljja.

Az új pénzügyigazgató a közigazgatásban.

Rablómerénylet a vonaton.

Gyilkos vadorsé.

Tárca: A jوسفstadti összeesküvés. Irta: Kacsiány Géza.

Csarnok: A bácskai oroszok. Irta: Kemechey Jenő.

Fiú, vagy leány?

Arad, augusztus 7.

A minapában egy világhírű német folyóirat fölvetette a kérdést, hogy a szülők melyik nemet óhajtják gyermekeiknek: fiuk legyenek, vagy leányok?

A válaszok tömkelegében, mik csak úgy omlottak a folyóirat hasábjaira, nagyon nélkülöztük a magyar országgyűlés közjogi ellenzékének egyetemleges és egyöntetű válaszát.

Mert bizony a közjogi ellenzéknek Isten tudja hány árnyalata és frakciója önmagában is tépelődik a fölött, hogy ő voltaképpen parlamenti szempontból fiu-e, vagy leány?

Hallottunk valaha egy operettet, melyben a szálnalmas komikus szereplő egy rettenhetlen férfit s egy gyáva temperamentumu anya sarjadékeként akként volt bemutatva, mint a kit elhatározó momentumoknál mindig cserben hagy az apjától örökölt szilaj vér, hogy annak az anyja halvére adjon helyet.

Szakasztott ilyen a mi szétdarabolt közjogi ellenzékünk.

Mikor kiabálni kell, hazaárulásról esik szó, bömböl, föllármázza az egész országot, s mikor — föltéve, de meg nem engedve, — az u. n. hazaárulás orvosszeireiről kellene gondoskodni, ott van, a hol az operetbeli komikus; tehetetlen, összedugott kézzel ül a „hegyen.”

Mikor aztán újból megriannak a harci kürtök s újból lehetségessé válik egy különben nyílt ponton megrohanni a szabadelvűség sziklavárát, akkor a kisebb, de ádázabb és marconább fekete serege rohan elő a közjogi ellenzéknek s míg féktelenül védelmezni látszik a hazafiaságot, addig hadi dugárként becsempészett idegen fegyverekkel vivja a várat s a mi még jellemzőbb, idegen érdekek szolgálatában áll a nemzet valódi érdekeivel szemben, mint egy bérenc, zsoldos csapat. Szerencse, hogy ez a fekete sereg kihalóban van.

Ha ilyen esetekben megszorítanak akár a tisztább vizű Kossuth-, akár a pocsolyaszagu Ugron-pártot, a melyek különben is tele torokkal szidalmazták egymást,

nem tudjuk, mit felelnének arra a kérdésre, hogy melyik a fiu és melyik a leány?

Az egyik a másikat vádolná leányos gyöngeséggel s minden férfiasságot lehuzna a másikról.

Nem volna egészen igaza egyiknek sem, bár az asszonyos szószátyárkodás jellemző tulajdonsága mindkét árnyalatnak.

Nem volna pedig igazuk azért, mert míg a Kossuth-párt az ifjonec férfi nemes, bár megvalósíthatlan idealizmusával áll a közélet porondján, addig az Ugrontörödek a maga vadállatias, marcona brutálításával a vezér példáján tanulva, a nyers erő bizonyos mértékével rendelkezik. Es mind a kettőben van valami férfiasság, az egyikben éretlen, a másikban vad.

Az már más kérdés, hogy közéleti szempontból van-e akármelyiknek jogosultsága, különösen a mai államélet szövevényei között.

Szerintünk nincs. Valamint nincs helye a leányosságnak sem.

Ember, önmagát fékezni tudó, nem légvárakat építő s ködképeket hajszólo politika kell az országnak. Előre tekintő, óvatosan haladó s a nemzet egyéniségével, erejével, képességeivel, hajlamaival számoló.

Bármelyik ezektől eltér, ingoványokba vezeti az országot.

Ha a szabadelvű-párthoz intézték volna a kérdést, az rámutatott volna harminc

TÁRCA.

A jوسفstadti összeesküvés.

(B. V. honvédtörvény elbeszélése nyomán.)

Irta: Kacsiány Géza.

Világosnál letették a fegyvert, az oroszok átadtak az osztrákoknak, egy részünket elcsukták az aradi kazamatákba, más részünknek pedig „bocskort húztak lábára s vitték Itáliába”, mint cserépárt. Volt azonban egész transzport, melyet a csehországi, morvaországi, tiroli erősségekbe osztottak be, mint helyőrséget s azok közé, kiket végzete Josefstadtbba kergetett — jó hosszú gyaloguton, horvát-granicsár-szuronyok között — tartoztam sokadmagammal én is, a 39-ik gyalogezred fehérpitykés, vöröshajtókás közlegénye.

Mi már októberben Jوسفstadtban kaszárnyáját koptattuk és türtük a legocsmányab bánásmódot. A hadnagyok feszítettek és szidtak, a kapitányok botoztattak, az őrmesterek és zugskáplárok pofoztak, akit lehetett, a volt honvédtisztek pedig, kik elől még pár hónap előtt ezek a hősök futottak, némán türték a bánalmazást. Ha e szomorú helyzetben vizsgálalásról lehetett szó, csak az volt, hogy legalább a híres Dom Miguel-ezred bakái vagyunk s ezért jobb szemmel nézett ránk a cseh vászonceléd. Kevesünknek jutott jobb szerencse a közönségesnél; nekem, és hét társammak, kik Wolférom Antal kapitány századába jutottunk, leg-

türhetőbb sorsunk volt, emberséges főnökünk enyhíté olykor a ránk mért bajokat, melyeket magyar szokás szerint, sűrű panaszok között türtünk.

A volt honvédtisztek a kantinban szoktunk összegyűlni esténként, hogy magunkat kikáromkodjuk. A kantinos cseh, ki szerencsénkre egy szót se tudott magyarul, egy külön kis szobát adott nekünk, ahol magunk lehettünk. Mi szerencsétlen magyarok ott jöttünk össze s ott közöltük egymással a hazuról kapott híreket. Ott reménykedtünk, hogy majd csak beleavatkoznak hazánk sorsába a külföldi hatalmak, ott aggódtunk Kossuthért és társaiért, ott hittük, hogy Komárom jövő tavaszig tarthatja magát s ott estünk le az égből, midőn egy nyomtatványból megértettük a szüvár-elestét.

S végre behövetkezett a legszörnyűbb, amit soha elme nem képzelhetett. Gyakorlatról vonultunk be délben s egy ideig még ott álldógtunk a kaszárnya udvarán századokban. A tiszteket valami fontos dolog miatt hívták föl az ezredirodába, a mi századunkat Gyurits hadnagy vette át, a legellenszenvesebb, betvenkendő ficsur, ki a volt honvédeket kitüntette gyűlöletével. Mint egy pulykakakas, úgy járt föl s alá a sorok előtt, felfutta mellét és gögös pillantással méregetett bennünket végig. Egyszer csak hirtelen megállt előttem:

— Mi voltál te azelőtt?

— Nem értem a kérdést, — válaszoltam.

— Ott a Kossuth-kutyák közt.

— Összeszorítottam a fogaimat és hallgattam.

— Na, nem tudsz ugatni? — ordítá ő.

— Ugatni nem tudok, — szólottam — mert ember vagyok.

— Kutya vagy, gaz kutya, — kezdé, orrom alatt hadonászva öklével. De majd megtanítalak becsületre. Zugskáplár! Est az embert két hétig minden délután kirendeli munkára a folyosót és az udvart seperni.

— Ertem, hadnagy ur.

A tisztek egyrésze visszaérkezett. Wolférom kapitány halálsápadt volt, a többiek is szóltanul mentek századaikhoz.

— Bevonulni! — hangzott a parancsszó.

Délután a század-iroda előtt állottam a seprűvel, midőn kapitányom odaérkezett. Tisztelegtem s ő rám nézett.

— Mit akar ön itt? — kérdé izgatottan.

— Söpörni a folyosót.

— Ki parancsolta?

— Gyurits hadnagy ur.

— Miért?

Elmondtam. — A kapitány arca lángvörös lett.

— Menjen századához.

Tisztelegtem és elmentem. Aznap este jött a századparancsban, hogy kapitányom vice-frájtéré nevezett ki, tekintettel német nyelvi tudására és szép írásomra. Fel voltam ezzel mentve minden komisz munka alul s az irodába kerültem.

Azelőtt is ért kitüntetés, azután is, de nagyobb örömet egyik sem okozott, mint ez, melylyel rabszolgai helyzetemnek egyszerre vége

éves multjára s annak eredményeire, egyszerűen bebizonyítván azokkal férfias alkotó erejét.

Rámutatott volna Phönixként újjaszülettségére s nagyszabású államépítő terveire, a mihez a jövőben készül.

„Férfiu volt a multban s az lesz a jövőben is!

A közjogi ellenzék pedig most még kevésbé tudja, hogy fiu-e, vagy leány?

(Dsk.)

Szemet szemért, fogat fogért.

(A bur háború újabb fordulata.)

Arad, augusztus 7.

Hajdan, a ridegség és a durva erőszak évszázadaiban, ez volt a háboru jelszava: Szemet szemért, fogat fogért. De a kiméletlen, véres megtorlásnak e szörnyű olvét nagy mértékben enyhítette az emberies, humánus gondolkodás, amely a mult században nemzetközi törvénybe iktatta a háboru erőszakosságainak csökkentését, a kölcsönös kimélet parancsát. Majd a háboru lehetőségének is kizárását remélték boldogan, a fehér cár emlékezetes békés javaslata nyomán. Sajnos minden reménység hiunak és hiábavalónak bizonyult.

A burokról szólunk újlag, erről a bámulatos erkölcsü népről, amely civilizált paradicsomot varázsolt a sötét Afrika belsejébe s amely ellen irtó hadjáratot indított, hatalmi és anyagi érdekből, a kultura és civilizáció és emberi méltóság zászlóhordozója: Anglia.

Kitchener lordnak hadvezéri módszeréhez tartozik a kegyetlenség, amelylyel mindig és mindenütt hathatósan tudott élni, győzelmei kierőszakolásához. Hasonló módszert alkalmaz most Dél-Afrikában, amióta ő rendelkezik főparancsnoki hatalommal az angol seregek fölött; de ezúttal a kiméletlen brutalitás sem bozza meg az olyan nagyon óhajtott győzelmet.

Az angol hadvezér már régebben, néhány hónappal ezelőtt, olyképpen akarta megfélemlíteni a burokat, hogy azzal fenyegette őket, miszerint minden burghert, mint lázadót, agyonlövet, akit fegyverben talál és foglyul ejt. Erre a bur fővezér azzal felelt, hogy ő viszont agyon-

lövet minden kezébe eső angolt. E határozott válasz eredménye lett az, hogy Kitchener nem merte végrehajtani rendeletét. Az elfogott fegyveres ourghereket haditörvényszék elé állította ugyan s halálra is ítélte őket, de nem hajtja végre rajtuk az ítéletet, hanem megkegyelmez nekik, egy másik eredménye a kiméletlenség illetén szembeállításának az lett, hogy a fokföldi burgherek mind nagyobb csoportokban lázadtak föl s csatlakoztak a bur csapatokhoz.

Azonban beállott egy új fordulat s ezzel a változatokban oly gazdag angol-bur háboru új stádiumába jutott. Az angolok, nem lévén elégséges katonai erejük, fölfegyverezték a benszülőtteket s ujabban egyes generálisok, így French is, a Fokföldön tisztára benszülőtt félvad néppel, kafferékkal, Grikva-földiekkel stb. harcolnak a burok ellen. Roberts és Joubert, utóbb Roberts és Botha közt volt a megállapodás, hogy benszülőtt népnek nem adnak fegyvert a kezébe a fehérek ellen. Most az angolok szorultságukban hozzányultak ehhez a végső eszközközkhöz, amely lelkiismeretlen és erkölcs-telen s a kegyetlenség lépcsőin is az utolsó fokon áll.

Látva ezt a mérhetetlen veszedelmet, a bur vezér proklamációban kijelentette, hogy minden benszülőttet agyonlövet, akit fegyveresen angol szolgálatban talál a Fokföldön. S ezt a fenyegetését több ízben be is váltotta, azon a joron, hogy a Fokföld megszállott részeit a szabadállamok részére anektálnak jelentette ki, e szerint minden benszülőtt harcost lazadónak tekint, akit halálra ítélt. Erre az angol főparancsnok kihirdette, hogy minden burghert agyonlövet, akiről kisért, hogy az angol király benszülőtt katonáját bántotta. Mire ismét megszólalt Botha, kijelentvén, hogy ha Kitchener bántani meri a burghereket, akkor ő agyonlövet minden angol tisztet, akit a burok elfognak.

Igy állnak most szemben egymással a makacs ellenfelek Dél-Afrikában. A hadjárat új stádiuma tehát borzalmas vérengzést jelent, minden humánus tekintetnek enyészését, kegyetlen és kiméletlen öldöklést, a szemet szemért, fogat fogért jelszavának föltétlen uralmát.

Szörnyű, hogy a civilizált világ ezt tétlenül nézi. A lélekemelő e látványban csak a bur

népnek lankadatlan ereje, amelynek fekete vaddal való pusztítása sem lesz hasznára az angol hatalomnak, mert már is hire jön, hogy egész Fokföld, már mint hollandus lakta része, lángban áll: föllázadt az angol hadvezetés példátlan brutalitásán és lelkiismeretlenségén.

Londoni távirat szerint az alsóház mai ülésén a transzváli polgári közigazgatás költségvetésének tárgyalása során Chamberlain gyarmatügyi miniszter azt mondta, hogy a költségvetésbe fölvettek bizonyos összegeket, hogy azoknak a buroknak és angoloknak, a kik a háboru alatt elhagyták farmjaikat, előleget adhassanak farmjaik helyreállítására. Azonkívül azoknak a yoomanoknak és önkénteseknek, a kik Transzváiban óhajtanak maradni, pénzt fognak adni, hogy telket vehessenek. A kormány nem akar konfiskálni. A mi a benszülőtt feketéket illeti, a kormány igazságot akar gyakorolni és munkára akarja őket ösztönözni. A rabmunkát azonban nem fogják tűrni és a fenytést is csak a legkomolyabb esetekben fogják megengedni.

A ház erre 196 szavazattal 59 ellenében elfogadta a tételt.

TÁVIRATOK.

A francia-török viszály.

Páris, augusztus 7. A Gaulois jelentése szerint Delcassé külügyminiszter tegnap levélben közölte Waldeck-Rousseau miniszterelnökkel, hogy a konstantinápolyi incidenst szeretné a minisztertanács elé vinni. Az esetben, ha a miniszterelnök a külügyminiszter kívánságához hozzájárul, legközelebb rendkívüli minisztertanács lesz Rambouilletben Loubet elnöke alatt.

A pestis.

Konstantinápoly, augusztus 7. Az egészségügyi tanács mai ülésén ismét hangsúlyozta, hogy a pestisbetegek számára kellő számú barakkórházat kell állítani. A tanács alelnöke, főfelügyelője és három tagja, köztük dr. Maly, Ausztria-Magyarország megbízottja, ma este a tanács elnökéhez, Tevfik basához mennek, hogy közöljék vele az egészségügyi tanácsnak

szakadt. Nemsokára azonban századunkat őszinte öröm érte: Gyurits hadnagyot más századhoz tették át.

Wolferom kapitány sápadtságának okát megtudtuk másnap: az aradi vértanuk kivégeztetése hírére akkor közölték a tisztekkel. Kapitányom kedves bajtársa volt gróf Leiningennek, ki egykor szintén a Dom Migueleknél szolgált, igaz tisztelettel viseltetett Damjanich iránt, kit igen jól tsmert s Aulich alatt is szolgált valamikor. Az aljas boszu ily megnyilvánulása megdöbbenetete őt s az osztrák katonai szolgálatot megutáltatta vele.

Amely napon megtudtuk a hekatombét, ismét összegyűltünk katinbéli kis szobánkban. Szívünkben a düh forrott selkeseredésünk hangos szitkokban tört ki. Platty István volt honvédőrnagy, most közlegény-bajtársunk oly dühvel vágta az asztalhoz a vékonynyaku boros palackot, hogy egyszerre ezer darabra tört.

— Gyalázat ránk, hogy mi ezt itt némán türjük — kiáltá aztán.

— De hát mit csináljunk? — kérdé Kap-péczy Pali.

Palugyai Miklós szemei zöldesen kezdtek fényleni, mint a vadmacskának.

— Plattynek igaza van. Tennünk kell valamit.

— De mit? — kérdé Polák Samu, a szé-pességi kis szász, különben a legdühösebb magyar közöttünk.

Nagy némaság lett egyszerre: mindenki lelkében egyszerre merült fel az összeesküvés gondolata.

— Tudjátok mit, bajtársak — kezdé is-

mét Platty. Annyian vagyunk itt honvédek, hogy ezzel a sok plundrás némettel magunk is el tudnánk banni.

Mindenki elsápadt a gondolatra s nagy némaság lett egy ideig. Végre Vince Jani szólalt meg.

— A magyar bakákra számíthatunk; debreceni és szatmári fiúk ezek mind. Az egész ezred a miénk, ha ügyesen bánunk velük.

Szó szót adott, az összeesküvést meghánytuk-vetettük azon este nagyjából, másnap újra tovább szöktük. Nem volt könnyű föladat, a mire vállalkoztunk, de mitől riad vissza egy fiatal fickó, kit az elkeseredés, tettvágy és honfibu vezet. Megállapodtunk abban, hogy gróf Spanocchi várparancsnokot melyikünk fogja el, ki rohanja meg Borosini ezredes várparancsnokot, ki a többi főbb helyet s végül Plattyra bíztuk, hogy ezredesünket, ehrenburgi Caballini Józsefet, kit még a forradalom előtt Arad városa díszpolgárává választott, ártalmatlanná tegye. Nekem jutott az a feladat, hogy a várban levő katonai foglyokat értesísem a terv felől s megnyerjem az ügynek.

Igen sok volt honvédtiszt és olasz hadifogoly volt ekkor Joseftadtban. Egy részüket ősmertük látásból, midőn koronként a várudvarban sétálgattak s mi körülöttük járkáltunk mint örök; más részüket hírből ősmertük csak, de mindegyikről tudtuk, elszánt ember-e, kire esetleg számítani lehet, vagy té ovázó, sőt fé-lénk. Tervünk így lassan, de napról-napra haladt: a kiszabadítandó foglyok közül Dobray Károly ezredesnek volt szánva a főparancsnokság, ezenkívül Beke József és Jánossy ez-

redesek, Szilágyi Samu alezredes, Kutassy Pál, Sándor László, Nagy Dani, Sárosy Ferenc őrnagyok, Komáromy Gyuri, Vidacs János, Benkő Ferenc, Orosz László, Dunyov István főhadnagyk és hadnagyk jutottak volna nagyobb szerephez tervezett merényletünkben.

Nehezebb dolog volt a legénység megnyerése, mert itt igen óvatosan kellett volna eljárni s egyenkint tapogatni ki a megnyerendőket. Ki-ki magára vállalt itt 50—60-at s azokat kezdte lassan belevonni a tervbe. A legénység legnagyobb része, nem is birva azon képességgel, hogy a vállalat horderejét mérlelje, egyszerűen megígérte közreműködését s azzal sokat nem törődött a dologgal. Azonban lehetetlen volt, hogy fel ne tűnjék a mi örökös kantinózásunk, tanakodásunk, titokteljes fontoskodásunk s így még mielőtt a támadás napja kitűzetett s a szerepek teljesen kiosztattak volna, egy szép decemberi reggelen a következő ezredparancsot hirdették ki a századokban: „Az összes honvédtisztek jelenjenek meg délelőtt 11 órakor fegyvertelenül az udvaron. — Az ezredes urnak valami közölni valója van.”

Futótüzként terjedt el közöttünk a hír: el vagyunk árulva, — valaki fölfedezte titkunkat. — Az összeesküvők egymásra néztek s s mindegyik a másikat gyanúsította az árulással. Kellott is oda áruló, — hisz csak a vak nem látta, hogy készül valami; magyar ember nem tud titkot tartani s nem való az összeesküvésre.

— Te! Nem hallottál valamit az irodában a dologról? — kérdé tőlem Platty.

a szükséges óvintézkedésekre vonatkozó véleményét azzal a kéréssel, hogy azt a szultán elé terjessze.

A jezsuiták pénze.

(Jezsuita invázió hazánkban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7

Mikor Budapest főváros kölcsönpenzt keresett, jött egy francia ajánlat az ajánlkozó később visszavonult és máig sem tudni biztosan, hogy ki is volt az a rejtélyes francia konzorcium?

De azért már akkor sugdostak, hogy a francia jezsuiták tették az ajánlatot, kik meg akarják menteni millióiukat az őket kitiltó francia állam elől.

Most Szeged városa kapott hasonló ajánlatot 40 millió frank kölcsönre. A különbség csak az, hogy az ajánlat megtevői most már — időközben megtörtént a kitiltás — nyíltan vallják, hogy ők a jezsuiták pénzét akarják Szeged városának kölcsön adni.

Szeged városa komolyan foglalkozik az ajánlattal és nem lehetetlen, hogy elfogadja. E mellett a francia lapok napról-napra azt írják, hogy a Franciaországból költözködő jezsuiták Belgiumban, Spanyolországban, de főleg Magyarországon fognak letelepedni. Ugyanezt írják a bencésekről is.

A milyen szívesen látjuk a bencéseket, éppen oly kevésbé szívesen látjuk a jezsuitákat. A bencések Jézus igaz szolgái; a szeretet és kultúra terjesztői, a kik áldást visznek magukkal mindenüvé; de a jezsuiták álnevet viselnek, ők Jézus tanainak meghamisítói, a kik csak átkot és viszályt visznek magukkal.

Ma még Magyarországon kevés vizet zavarnak, mert kevesen vannak és nincsen vagyonuk; de ha eljön a francia invázió az ő olvasatlan millióiival, a létezők mellett egy új hatalmi faktorról kell majd számolni: a jezsuitákkal, a kik azt az elvet vallják, hogy a cél szentesíti az eszközöket és a kik világalurmi vágyukban még a római pápával is szembe mernek szállni. A jezsuita generális már sokszor nagyobb hatalmat jelentett Rómában, mint maga a pápa.

A jezsuiták most igen jól fogják meg a dolgot. Előre küldik a pénzüket. Ha itt lesz a pénz, nem igen lehet megtagadni a hitelezőktől a letelepedési és egyéb engedélyeket.

A néppárt örülhet; hatalmas fegyvertársakra van kilátása.

Ha itt lesznek a jezsuiták, az arisztokráciának az a része, mely még hódol a klerikalizmusnak, biztosan és igen hamar abba fog átevezni; mert a jezsuiták régi gyakorlata, hogy először a legfelsőbb tizezreket igyekeznek hálójukba keríteni és csak azután szállnak lejjebb és lejjebb a nép alsóbb rétegeibe.

A pénz mellett más hatalmas fegyverekkel is rendelkeznek; mind válogatott szép emberek, kitűnően iskolázott szónokok és szeretetreméltó, elbájoló modorúak. Szóval a paradicsom igaz kigyói, a kik kárhozatba tudják vinni a hívő lelkeket.

Ők nem a hit és nem a vallás terjesztői, hanem kizárólag hatalmuk öregbitői; ezért veszedelmesek és nem eshetnek egy bíráló alá a kegyes tanító- és betegápoló rendekkel.

Városaink jól teszik, ha kétszer is megdöglődjék, hogy elfogadják-e a jezsuiták pénzét? Ha elfogadják, elkészülhetnek rá, hogy nemsokára megkapják magukat a jezsuitákat is. Ha Szeged városa ezt akarja, akkor siessen a kapott ajánlatot elfogadni.

Utazás a világ körül.

(A legújabb sportmánia.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Stiegler Gaston a „Matin“ munkatársának legutóbbi világszertei utazása képezi jelenleg a szóbeszéd tárgyát. Stiegler, mint ismeretes, 63 nap alatt utazta körül a világot s ezzel megjavította az öreg Jules Verne képzelte alakjának Fog Phileasnak rekordját, ki az utat 80 nap alatt tette meg.

Turot a „Journal“ munkatársa szintén vállalkozott az utra, őtet azonban Strietensknél baj érte s jelenleg még utban van. Charles Fitzmaurice amerikai fiatal újságíró is most érkezett haza világszertei utjából. A dicsőség pálmája eddig az övé, miután 60 nap alatt tette

meg az utat. Ezen utazások mind a leggyorsabb közlekedési eszközök igénybe vételével és nagy pénzáldozatok árán folytak le.

E legújabb utazási szenvedélyvel kapcsolatban nem lesz érdektelen egy pár világszertei utazásról megemlékezni, a melyek még alkalmas, közlekedési eszközök és pénz nélkül folytak le.

Két év előtt Beresford Greathead Kanadából gyalogszerrel indult el a világszertei. Az utazást fogadásból pénz nélkül teszi meg Greathead Oroszország és Szibérián már keresztül ment s jelenleg Kinába és Japánba igyekszik. Minden városon, a hol keresztül megy, hitelesíti utját a város előljárósága által.

Mult év nyarán Jorkshierből két segédtnár indult el gyalogszerrel a világ körül, névleg Thomas Abel és Henry Wilham Insull. Ők is pénz nélkül mentek el s utjukban felolvasásokból és fényképészetből élnek. Utirányuk Franciaország, a kontinensen keresztül a Fekete tengerig, az arabiai sivatag, Perzsia, Tibet, a Himalayan keresztül Kína, Japán. Az utat három év alatt remélik befejezni.

A legérdekesebb házassági szerződés bizonyára az, amelyet Mac Ouary ezélett két évvel kötött. Imádottjának atyja ugyanis csak azon feltétellel volt hajlandó a leányát neki adni, ha előbb egy krajcár pénz nélkül a világot körülutazza. A fiatal ember ezt meg is tette s nemcsak a leányt kapta meg, hanem még 20,000 márka hozományt is.

Mult év július havában három indiai fiatal ember, a Coteligam fivérek indultak el világszertei utra s utjukban hangversenyeket tartanak, miután mind háromnak remek hangja van. A Coteligam fivérek Madrasból valók s atyjuk előkelő hindu törzsből származik, jelenleg a londoni misszionárius társulatnál prédikátor.

A legfiatalabb fiu hat féle hangszeret játszik. Utjuk eddig akadálytalan volt s már is szép summa pénzt szereztek össze.

Jelenleg Amerikában vannak, onnan Ausztráliába mennek s Japánon és Kinán keresztül térnek vissza Indiába.

— Azt hittem, hogy te tudsz róla valamit — válaszoltam én.

— De ki árulhatott el? — töprenkedett ő.

Sok időnk nem volt a gondolkodásra, — mennünk kellett az ezredes elé. Egész tömeget képezett ott a besorozott cserépárság, csupa volt honvédtiszt, — egykor Isaszegh, Nagy-Sarló, Vác, Pered, Zsigárd, Ács, Komárom hősei most fegyvertelen, osztrák közlegények, kiket villogó fegyverrel vett körül egy cseh ezred.

— Végünk van — susogá fülemben Palugyai.

— Bizony, csehül vagyunk, — sugtam vissza én.

Jöttek az osztrák tisztok, gunyos tekintettel méregettek végig bennünket. Szembe állottak a levert csapatnál és kardjukra támaszkodva, hangos megjegyzéseket tettek ránk. Az összeesküvők bátorsága kezdett összezsugorodni. Biztosra vettük, hogy legalább is megtizedelnek s ezt teljes zajtalanul megtehetik, mert az ezredes akkor még élet és halál ura volt, kinek egyetlen szavára akár valamennyiünket agyonlőttek volna. S ha az ezredes nagy érdemet akar szerezni magának a bécsi udvar előtt, egyebet se kell tennie, mint néhány volt honvédet agyonlővetni s az elfojtott összeesküvésről jelentést tenni. Biztosan megkapja a Mária Terézia-rendet és soronkívül lép elő tábornokságra. Mindezt meghánytuk-vetettük magunk közt susogva, amíg Gyurits hadnagy társaival bennünket szidott.

Végre hangos „habacht!“ kiáltás hallatszott, tisztelgésre vezényelték a felállított cseh

bakaságot s egész sereg idősebb tiszt kíséretében megérkezett ezredesünk, Caballini József. Szigorúan összeráncolt homloka nem ígért semmi jót: az összeesküvők mind kisebbre zsugorodtak össze. Szerettünk volna a föld alá bujni, szívünk hallhatólag dörömbölt a fehér bakfrakk alatt.

Az ezredes szembe állott velünk, az összes tisztok köréje csoportosultak. Mély csend lett, csak egy összeesküvő szorult melléből tört ki egy mély sóhaj...

Az ezredes kabátja belső zsebéből egy iratot húzott elő s azt lassan kibontotta. Élet és halál van e darab papíron, gondoltuk, ez a halálra kiszemelték jegyzéke.

— Platty István! — szólt az ezredes. Lépjen elő!

Platty megtántorult egy pillanatra, — majd kilépett és megállott az ezredes előtt. — A parancsnok komoran végigmérte őt szemével.

— Tehát ön az, aki hivatva van a várparancsnokság átvételére, ha társaival együtt a várparancsnok urat — és engemet eltett láb alul?

Végünk van: mindent tud. Most már csak az agyonlövésre szóló parancs következhetik. Amint Platty szerepét ismeri, úgy tudja mindnyájunkét. Az összeesküvők térde roskadozni kezdett — szervusz világ! Az előttünk álló Platty szinte billegett az izgatottságtól és gyöngeségtől, mi pedig remegve vártuk a többi nevet.

— Mit gondol, mit kellene most tennem önnek érdeme szerint?

Platty hallgatott. — Ugyane kérdésre mi mindnyájan csak ugyanezen választ adtuk volna.

— Láthatja ön és láthatják mind, hogy mindent tudok. Nem is szükséges, — hogy valamásra szólítsam fel, bűnösségük világos. Önök ő Felsége ellen gyalázatos merényletet terveznek, zászlójukat, amely alatt szolgálnak, bemocskolni akarták, alattamoson szövetkeztek felebbvalóik legyilkolására és ez erősségnek elfoglalására, hogy itt a lázadásnak fészket teremtsenek. Valamennyien eljátszották életüket, mert a hadi cikkelyek szerint ezért egyenkint mindegyikükre az agyonlövés vár...

No, ezzel mindnyájan tisztában voltunk, csak az villant át hirtelen elménken: megtizedelt-e, vagy mindnyájunkat agyonlővet. Anyoni bizonyos, hogy Platty István életét egy fületlen bakagombnál kevesebbre becsültük valamennyien.

— Csak kötelességemet teljesítem, melyet zászlóeszkümmel fogadtam császáromnak, ha önöket érdemük szerint büntetem.

A káröröm átvillant hóhéraink arcán, a tisztok egy része szinte sugárzott a boldogtól, mert ép úgy meg voltak győződve róla, mint mi, hogy a következő szó az agyonlövési parancs lesz.

— Engem kötelességem teljesítése császárom magas kőgyébe juttat, mert egy ily gonosz merénylet elnyomása és e határ-erősség megmentése a jelen vesztes körülmények között kiváló érdemül számíthatnék be. Azonban...

E pillanatnyi szünet alatt megkönnyebbült

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: A tánc. Az Uránia tudományos színház előadása.

Péntek: A tánc. Az Uránia tudományos színház előadása.

Szombat: Modell, operette.

* Szép Heléna. Kovács Mihály Menelaus szerepében bucsuzott el ma este tőlünk. A szép számú közönség kitűnően mulatott alakításán, Kovács nem vitte túlzásba a felszarvazott férj szerepét, nem kereste az olcsó dicsőséget, hanem finoman jellemzett gazdag humorával és pajzán jókedvével. A címszerepet Mányai Aranka játszotta és ügyesen érvényesítette minden dalában erőteljes hangját. Boda (Páris) ma gyengének bizonyult, gyakran kizökkent dallamából. Szemrevaló kedves Orestes volt Tomcsányi Russi. Arkossy (Agamennon), Fenyéri (Calchas), Cakó (Achilles) és a két Ajax (Szadai, Nemes) jók voltak. A karok ma is hamiskodtak vagy nincs bennök elég zenei tehetség, vagy gyenge köztük a fegyelem, de azt hisszük, hogy az sincs kizárva, hogy mind a két hibában leledzenek.

* A model. Suppé bájos zenéjü, látványos operettjéből holnap tartják meg az első házi főpróbát. Pénteken nyilvános főpróba lesz, melyre a sajtó képviselői lesznek hivatalosak. Színházi körökben általános vélemény, hogy a Model kassza-darabja lesz a nyári színháznak. A vezető szerepeket Felhő Rózsi, Rubos és Polgár játsszák. Tomcsányi Russi teljesen temperamentumához illő bakfis lányt ad, s különösen a Dal a kis Teáról című tánc kupléjától várnak nagy hatást. Jelentősebb szerepekben foglalkoznak még Mányai Aranka, Tolnayné, Boda, Arkossy, Szadai. A táncokat Sigmund balletmester tanította be s Felhő Rózsi. Tomcsányi Russi, Biber Felice, Billik Emma, Bittera Erzsébet, Gajda Hona, Hegyi Kornélia és Solyomúé lejtik.

— Vendégszereplések a nyári színházban. Mint a színház igazgatósága tudatja, legközelebb Ujházi Ede kezdi meg hét estére terjedő vendégszereplését, utána pedig Fregoli az átváltozó művész és Fedák Sári következnek. Jelenleg Keszlerrel tárgyal az igazgatóság, a ki minden valószínűség szerint fellép Aradon pár estén.

sóhajok hallatszottak. („Tehát nem mindnyájunkat lövet agyon.”)

— Azenbau én önök lelkébe látok, ösmérem elkeseredettséget, fájdalomukat s mint ember méltányolni tudom azt. Meggondolatlan-ságukat, fiatal heveségüket nem számítom be sulyosabban, mint ahogy egy becsületes katona mérlegelhetné ezt. S ha most rossz utra tévelyedtek is, csak tévelygőknek tekintem önöket és komolyan figyelmeztetem, hogy mint katonák nem ilyen módon szereshetik meg főlebbvalóik becsülését és a tiszta öntudatot, mely egy igazi férfi legfőbb bírája. A megérdemelt súlyos büntetés helyett vegyék ez intést komolyan szívükre s ezentul kifogástalan magukviselésével és a császár iránti törhetetlen hűségükkel liparkodjanak elfeledtetni bűnüket. Elmehetnek.

Könyvek szöktek mindnyájunk szemébe, szerettük volna megcsókolni kezét e becsületes katonának, ki így megszegyenített, de egyúttal mint szerető atya bánt el gyermekeivel. Nem mertünk egymás szemébe nézni, úgy szégyeltük magunkat, de Caballini Józsefért, az emberséges, derék ezredesért a tűzbe ugrottunk volna egyetlen szavára.

Felozlott a kantinbeli összeesküvők köre a kis szoba küszöbét egyikünk se lépte át. Soha panasz nem volt ezentul egyikünkre sem s rövid idő múlva alkalma volt ezredesünknek arra, hogy a volt honvédtiszteket előléptesse saját hatáskörében. S a volt összeesküvők megmutatták tíz év múlva Solferinonál, mit tud a magyar katona.

* A tánc. A budapesti Uránia tudományos színház holnap este mutatja be Pekár Gyula kiváló darabját, mely Budapesten több mint 50 előadást ért meg. A világítási próbák igen jól sikerültek és úgy a vetített képek, mint a mozgó fényképek élesek és tiszták. A képeket most nem a színpadról, hanem a nézőtérrel világítják meg.

Népbolondítás a tanyákon.

(Két újabb eset.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Az örült rémmesék még mindig mételyezik az eddig romlatlan néplelket. A legújabb eset ismét a szegedi alsótanyán játszódott le, a hol egy korlátolt elméjű asszony bolondította az embereket.

Ugy történt a dolog, hogy Szenes Ábris volt szegedi kereskedő, most budapesti lakos, Királyhalmára ment tegnap, hogy ott tűzifát vásároljon. A Magyar-erdő csősznéje, egy gyöngye fölfogású asszony, aki nappal is bolondokat álmodik, meglátva Szenest, rákiáltott:

— Mit akar itt?

— Tűzifát vásárolnék, lelkem.

Szenes, aki azon törte a fejét, miképp vehetne fát, olyan kínos helyzetbe került, melyről sejtelve sem lehetett. Ugyanis a csőszné a közelben dolgozó szőlőmunkásokhoz fordult és hangos kiáltással mondta:

— Nézzétek ezt az embőrt. Aszongya fát akar venni, pedig jól tudom, mi járta van itt. Köröstyény lány verit akarja.

Az egyik józanabb öreg munkás nyomban leintette az eszelős asszonyt:

— Nem szégyelli magát kend? Magyar embőr, hogy is beszélhet ilyen bolondokat?

De a csőszné tovább csinálta a hangulatot, izgatott, lármázott. Szenes Ábris hiába igyekezett megnyugtanni a munkásokat, ezekben is felbuzdult a rossz vér, sőt már egyikük-másikuk a kapa után nyult.

— Leütöm a gazembőrt! — ordította valamelyik.

Az asszony folyton tűzelt, a gyöngye gerincű emberek pedig már-már kötélnek is állottak.

— Üssétek agyon embőroket! — rikácsolt az eltévelyedett gondolkozású asszony.

Szenes Ábris komoly veszélyben forgott és hogy valami baja nem történt, az öreg kapásnak köszönhetette, aki magyaros észjárásával rögtön felismerte a babona lehetetlenségét.

— Ugyan embőroket, hát magyarok-e kendtek? Hát van-e lelkük, hogy ártatlan embőrt bántsanak? Nem tutygyák-e kendtök, mit tanít Krisztus urunk a felebaráti szeretetről? Ne törőgygyünk sömmit ezzel a hóbortos-fejű asszonnyal. Csak ezér terjesztik a nép közt ezt a bolond babonát, hogy a mi zsirunkon hizzanak mög a lelkötlen népbolondítók.

Az okos szóra valamivel alábbhagyott az alaptalan izgalom. Szenes Ábris eltávozott, nehogy bántódása legyen, mert egyesek tovább is fenyegették és szidalmazták. A csőszné pedig nem szünt meg ezután is lármázni és izgatni.

Szenes Ábris az alsótanyai kalandjáról följelentést tett a rendőrségnél, amely nyomozni fog a dologban és felelősségre vonja a vén-asszonyt.

Az örült mesével annyira megrontották a lelkeket odakint az alsótanyán, hogy most már gyanus minden olyan alak, akiről első szempillantásról kitűnik, hogy nem valamelyik tanyaházban ringott a bölcsője.

Ennek az izgatottságnak van már áldozata is: egy jóra való szegedi kőműves, Stumpf Péter, aki azért járta a tanyákat, hogy a város

megbízásából tatarozza az iskolákat. Stumpf ma reggel bekötött fejével támolygott be Kacor János főkapitányhoz, aki a vérveszteségtől elgyöngült embert leültette.

— Mi történt magával? — kérdezte a kihágási bíró.

— Möggázoltak, tekintetes főkapitány uram.

— Kik bántalmazták?

— A tulajdon alsótanyai véreim.

Elmondta, hogy a királyhalmi népiskola felé haladt, hátán a zsákkal, melyben a szerzőségeit vitte. Az uton a szőlőmunkások megtámadták és agyba-főbe verték.

Azt az örültséget mondták, hogy kidobolták, hogy a zsidót szabad bántalmazni.

— Nem igaz, nem igaz! — kiáltotta Stumpf. Aztán mög én a ti hitőtökön vagyok. Ne bolonduljatok hát. De az emberek azt kiáltották, hogy ne hazudozzak, tudják ők, miért jöttem. Azért, hogy gyerekeket öljek.

Ha segítség nem jön, talán agyonverik Stumpf Pétert. Kacor főkapitány azonnal telefonozott László Kálmán tanyai kapitánynak, hogy derítse ki Stumpf kőműves bántalmazóit, egyúttal puhatolja ki a lelketlen izgatót, különösen azt tudja meg, honnét keletkeznek a buta és sötét mesék. A konkolyhintő korlátolt embereket, kik az utóbbi napokban szinte üzletszerűleg valamelyes rejtett céllal mérgezik meg a józan nép lelkét, a hatóság a legteljesebb szigorúsággal készül felkutatni és példásan megbüntetni.

A Szelle-árverés elmarad.

(Az erőszakolt följelentések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Holnapra, augusztus 8-ára volt kitűzve Szelle ellen a folytatolagos árverés. Minthogy azonban Kertész Miksa dr. csődtömeggondnok előterjesztéssel élt a város árvereztetése ellen, az ügy az aradi pénzügyigazgatóság elé került, mely még mai napig sem döntött ez ügyben. Így hát az árverés elmarad.

Természetesen csak holnap marad el, mert Kertész dr. már utasítást kapott a csődválasztmánytól, hogy a butorok elszállíttatása iránt kérje meg az aradi járásbírószágot. Kertész dr. ez iránt ma adta be a járásbírószághoz a kérvényt és holnap fog dönteni ez ügyben Szarka Sándor dr. aljársbíró.

Ilyen esetben kétféle eljárást lehet követni. A bíróság vagy dönt, hogy meghallgatja a feleket s ekkor kihallgatásoknak van helye, vagy pedig mellőzi a felek kihallgatását, hanem olyan esetekben, mikor a dolog sürgősséget kíván, a lefoglalt tárgyakat azonnal elszállíttatja. Az elszállíttatásnak ez a módja a leggyorsabb s valószínűleg Szellénél is ezt fogják követni.

Szellénél azért teszik ezt, mert hire jár, hogy Szelle az értékes, drága butorokat más értéktelen lim-lommal cseréli ki. Általános például az a hiedelem, hogy Szelléné nem fogja megengedni, hogy gyönyörű perzsa szőnyegek, melyek 1500 forintba kerültek, s ilyen van vagy 6 darab, dobra kerüljenek. Minthogy azonban a szőnyegek megmentésére nincs más mód, Szelléné ahhoz az egyszerű, bár nem éppen honorábilis módhoz fordul, hogy az értékes perzsa szőnyegetek más közönségesebb fajtaival cseréli ki. Ezt annál inkább megteheti, mert a csődletárban az egyes butorok nincsenek részletesen leírva, csak általánosan vannak megemlítve.

Egy munkatársunk annak idején felkereste volt Szellét, aki úgy nyilatkozott, hogy azok ellen a hitelezők ellen, kik szerinte koholt követeléseket támasztanak, a csődtörvény 265

§-át veszi igénybe. Ez a szakasz vétséget állapít meg azokkal szemben, akik koholt követeléseket jelentenek be a csődtömegbe.

Szelle véleménye szerint a *Hendl* Odön műlakatos 5000 koronás és *Lászlóffy* Mária 7000 koronás követelése koholt. Tegnap Szelle József az aradi rendőrségnél be is adta ez irányban följelentését.

Az ügyet *Bedő* Arpád dr. rendőrfogalmazónak osztották ki, a ki ma döntött benne. *Bedő megszüntette a nyomozást*, avval az indó-lással, hogy ez az ügy a törvényszékre tartozik, de különben is alaptalan a feljelentés, mert a Szelle által koholtnak minősített követelések tulajdonképpen vitás, illetve *per alatt álló* követelések s így nem lehet azt mondani rájuk, hogy koholva vannak.

Szelle és társai ily módon, ezeknek a föl-jelentéseknek megtételével és ennek intenzív híresztelésével akarják az esetleges újabb be-jelentőket visszariasztani.

Ez a fogás azonban a rendőrség mai intézkedésén hajótörést szenvedett. Így hát Szelle kénytelen lesz nyugodtan tűrni, hogy hitelezői továbbra is bejelentések követeléseiket a jól biztosított csődtömegbe.

Különben ma is érkezett egy újabb be-jelentés. *Lénárd* Imre jelentett be egy 204 koronás követelést. Ez a legújabb hitelező is szeptember 5 ére kapott felszámolási határidőt.

MULATSÁGOK.

(=) A pankotai önkéntes tűzoltó kar az ifjúsággal karöltve, a „Fehér Kereszt” szálloda dísztermében a templom-szentelési ünnep alkalmából felszerelésnek alapja-javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő-díj: személy-jegy 2 korona, család-jegy 4 korona (3 személyre.) Tekintve a nemes és jótékony célt, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

Tolsztoj a hadseregről.

(A nagy író legújabb levele.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, augusztus 7.

Mintegy két hónappal ezelőtt Szófiában elítéltek egy *Schopoff* nevű fiatal embert, a ki vonakodott bevonulni ezredéhez. Hatásos védbeszédében kijelentette, hogy *Tolsztoj műveinek olvasása vitte őt a katonai szolgálat megtagadására.*

Midőn Tolsztoj e perről tudomást szerzett, a következő levelet írta a szófiai *Szabad gondolat* című lap szerkesztőjének. Ez a levél kétségtelenül az utolsó, mely a nagy író tolla alól betegsége előtt ki-került.

Szerkesztő ur!

Fogadja köszönetemet a *Schopoffról* küldött hírekért.

Bár nem egészen értettem meg a védbeszédet (bolgár nyelven), mindazonáltal látom, hogy oly ember mondotta el, a ki meg van győződve a keresztény igazságról.

Schopoff még nagyon fiatal, miért is a megpróbáltatás annál rettenetesebb lehet reá nézve. Adja Isten, hogy ne legyen ez a föld, a melyben a magok gyorsan csirázhatnak, de nem fejlődnek ki teljesen. Legyen ő az a föld, melyben a magok bőségesen termik a gyümölcsöt.

Minél tovább élek és gondolkozom, annál inkább meggyőződésem arról, hogy a hadsereg — vagyis a *gyilkosságra kész emberek* — nemcsak minden bajnak oka, de oka az erkölcsök romlása a világon és annál inkább meggyőződésem, hogy a

baj elhárítására nincs más eszköz, mint az, melyet a jó és kedves *Schopoff* választott. Ister segitse őt . . .

Minél tovább élek, annál jobban csodálkozom a mi tudományos világunk elvakultságán — gyakran úgy tetszik nekem, hogy ez az elvakultság szándékos, — mely sokféle eszközt ajánl arra, hogy az emberek a rossztól megmentessenek, de nem ajánlja azt az egyetlen eszközt, mely képes lenne az embereket egyszerre megóvni bajaiktól és a gyilkosság borzasztó vétkétől, mely a jelen társadalmi rend fentartója.

Csak a kormányok nem elvakultak; ők a gyilkosság által tartják fenn magukat. Ezért félnek *Schopoff*tól jobban, mint szomszédaink minden hadseregeitől.

Őn valószínűleg ért oroszul, tehát meg fog bocsátani, hogy nem az ön nyelvén válaszolok önnek. Ha érintkezhetik *Schopoff*tal, juttassa hozzá szeretetemet, hálám és becsülésem kifejezését a következő tanácsal: ne maradjon meg továbbra is vonakodásában, ha azt az emberekért és nem az Istenért teszi. Vezetesse magát egyedül Isten iránti érzelmei által.

Ha értesít *Schopoff* sorsáról, igen hálás lennék ezért.

Becsülésem kifejezésével, mindig az ön szolgálatkész hive:

Tolsztoj Leo.

SPORT.

+ **Kirándulás Szlatinára.** Az aradi turista egyesület szombaton és vasárnap e hó 9-én és 10-én tartja a kirándulását. A kirándulók azon része, amely *Gurahoncon* és *Zöldesen* át teszi meg a kirándulást, szombaton déli 12 óra 6 perckor indul a körösvölgyi vasuton *Gurahoncig*; *Zöldesen* megálló és vasárnap a *Drocsán* át *Szlatinára* rándul, hol csatlakozik azon csoporthoz, amely *Aradról* vasárnap reggel 6 óra 25 perckor indul az erdélyi vaspályán. A vasuti igazolványok kieszközlése végett a résztvevők jelentkezhetnek *Szilágyi György* egyesületi titkárnál, vagy *Schmidt János* dr. és *Tedeschi Viktor* vezetőknél.

Korteesvilág.

(Képviseleválasztási adomák.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —
Budapest, augusztus 7.

Az országgyűlés óramutatója tizenkettőre jár. A honatyák szeptember elején még egyszer összejönnek rövid időre a *Sándor-utcai* házban, de aztán hamarosan szétroppennek a kerületekbe, ahol kora ősszel meglesznek a választások.

A kerteskedés már javában éli világát szerte a hazában. A képviselő urak és pártvezérek figyelme ismét ráterelődött a t. választópolgárokra, a kik mostanában alig győzik a sok uri parolázást.

E kortes hetekben talán nem lesz érdektelen, ha egy csomó képviselőválasztási adomát és epizódot elevenítünk föl. Szólnak pedig ezek a következőképpen.

(Jelölt mindenfelé.)

Egy vidéki uriember sétálgat a budapesti *Kossuth* Lajos-utcában egyik fővárosi ismerősével.

— Ugyan Béla, kicsoda ott az a bodorhaju ember?

— Képviseleválasztási jelölt.

— Hát az a kis kopasz, abban a szürke kabátban?

— Képviseleválasztási jelölt.

— Hát az a kajlalábú, aki éppen most ment el mellettünk?

— Képviseleválasztási jelölt.

— Ugyan kérlek, mutass már egy olyan embert, a ki nem képviselőjelölt.

— Hja, édes barátom, az nehéz dolog — mostanában.

(A hang és a place.)

— Én kedves szomszéd — szól *Csavargó* Gergely — nagyon féltém a képviselőnket, mert az öt év alatt még a száját sem nyitotta föl. Talán a hangját is elvesztette már.

— Az mind nem numerál — válaszol *Sima* András — majd meghalljuk, ha választáskor a pin-céjét kinyitattja.

(Lábműves.)

A választók összeírása alkalmával a bizottsági elnök azt kérdi egyik csizmadia mestertől:

— Ugy-e, ön kézműves?

— Nem, kérem — én *lábműves* vagyok — választott helyreigazítólag a csizmadia mester.

(A hol nincs ellenjelölt.)

Egyik fejmegyei kerületben (ritka ez már ma-napság) egyhangú választásra volt kilátás. A szomszéd kerület kortese, a hol három jelölt is küzdött a palmaért, találkozik a másik kerület egyik választójával. Odalép hozzá, s részvétellel megrázza a kezét.

— Sajnálom kendteket.

— Már miért?

— Hát hogy a mostani választáson szomjan maradtak!

(Miért nem lép föl?)

— *Körösházy* nem lép föl képviselőnek?

— Nem.

— És miért?

— Mert annak, hál' istennek, van még mit ennie.

(Csak győzzünk!)

— *Ambrus* gazda, melyik párthoz tartozik kend? — kérdi a szolgabíró.

— A kormánypárthoz — feleli az atyafi.

— Hiszen kend az ellenzékre szavazott.

— Igen ám, csak hogy a feleségem azt mondta, hogy ha nem a balpárti követre szavazunk, akkor nem győzzünk. Bánom is én akármelyik párt, csak győzzünk!

(Üszinte program.)

Ujságot olvas *Löwi* Salamon. Jön a jegyző.

— Isjnye Salamon, de nagy politikus lett. Talán csak nem akar képviselő lenni?

— Miért ne? Sok honatya van, aki annyit sem ért a politikához, mint én.

— Aztán, ha úgy véletlenül megválasztanak, melyik párthoz szegődnek?

— Nü, hát ahhoz, a melyik megválasztana.

(Mi a politika?)

Ezt kérdezte valaki egy nagyszájú kortestől, ki a következő megfajtást adta:

— Valakinek úgy lopni ki a szemét, hogy meg ne lássa.

(Ha akadna!)

Egyik kerület képviselője beszámoló beszédet mondott választóihoz. A többi közt ezeket mondá:

— Tisztelt polgártársak! A közelgő választás alkalmával olyan képviselőt válasszanak, a kiben teljesen bizalmuk van, a ki képes legyen önként tökéletesen és lelkiismeretesen képviselni.

— Hej, uram, hiszen ha akadna ilyen! — sóhajtott közbe egy elbusult polgár.

TANUGY.

(—) **Tanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az uj-szent-annai állami polgári iskolához *Szabó* Béla és *Szántó* Péter uj-szent-annai községi polgári iskolai tanítókat a X. fizetési osztályba rendes tanítókká, *Bércy* Lajos uj-szent-annai községi polgári iskolai tanítót pedig a XI. fizetési osztályba segédtanítóvá nevezte ki, egyszersmind *Szabó* Bélát az igazgatói teendőkkel megbizta.

(—) **Uj községi iskola.** Aradmegye közigazgatási bizottsága Kovács Lajos s. tanfelügyelő javaslatára elhatározta, hogy *Barakony* községben, ahol 312 tanköteles gyermeknek csupán egy felekezeti iskolája van, *községi elemi iskolát* állít fel.

Oláhok magyar ünnepe.

(Egy román templom felszentelésén.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7

Monostor-Petriben, Bihar megye e maroknyi kis falujában nagy dolog történt tegnap, olyan, a mit Magyarország minden lakójának örömmel kell tudomásul venni, mint egy újabb lépést a magyarság teljes diadala felé. Az erdélyi részekről nyugot felé tekintélyes számot tesz ki az oláhság. Sok köztük a törzsgyökeres oláh, a kik még csak nem régen is nagy Romániáról álmodtak; jó része azonban eloláhsodott magyar, kiket szintén a közelmúltban, bűnös kezek a román állam eszméjével hódítottak.

A magyar vér soha sem inklinált oláhnak lenni, bevándorlások és házasságok folytán asszimilálódott ezen a vidéken a románság a magyarral, s mindazonáltal, hogy igen sok magyar család eloláhsodott, a magyar lakosság nagy többsége nem rokonszenvezett román polgártársáival. Ennek oka az oláhok egyes szokásaiban és tulajdonságaiban rejlik. Tehát meg volt a magyarban mindig a gyanu, hogy román polgártársának hazafisága kétes, az agitátorok titkos működése nem eredménytelen. Így aztán úgy nálunk, mint fel Erdély végső határáig válaszfal húzódott a magyar és oláh között. A keserűségekről és titkos gyűlölködésekről ne szóljunk, elég az hozzá, hogy multak az évek s oláh és magyar békeességben megfértek egymás mellett.

Ez a fogalom: *haza*, azonban mindig kényes kérdés maradt. A tegnapi nap fényes tanubizonyosságot tett arról, hogy a biharmegyei oláhság érzelmei s a hazáról alkotott fogalma mily nagyot változott, mily meglepő haladás történt a horvátokénál is kellemetlenebb nemzetiségi kérdésben.

Történt ugyanis, hogy a monospetri-i, valamint a környékbeli szegény oláh rész összerakta filléreit (Petriben minden oláh család 20 koronát adott) hogy Petri egyik erdőkoszoruzta kies dombján diszes templomot emeljen az eddigi szűk és rozoga helyett. A szegény népet nagyban támogatta a görög katolikus kerületi papság, a legnagyobb áldozatot pedig maga a petrii gör. kath. pap, *Antal Kornél* hozta, aki évek óta fáradozott, gyűjtött, kért és tett a templom érdekében.

Ezt a modern stylben épült nagyon szép templomot szentelték fel tegnap fényes egyházi ünnepséggel, a messze vidék előkelőségeinek és népeinek részvétele mellett. Több vidék gör. kath. papja jelent meg, kilencen voltak, hogy a szertartásnál alig fértek az oltár körül. *Darabos György* genyétei gör. kath. kerületi esperes pontifikált nyolc segédlettel. A szertartás igen hosszú, de nagyon szép volt, míg az tartott, ugott a harang és dörögtek a mészárnyuk. Persze eddig a templom felszentelés nem országos dolog, a meglepetés azután következett.

Darabos esperes egyházi diszben a templom ajtója előtt félállított szószéken kezében feszülettel megjelent és magyar egyházi beszédbe kezdett. Zamatos magyar szavakkal, tiszta szép kifejtéssel és hasonlatokkal a templom hivatásáról és — az imádott magyar hazáról beszélt. Szavai óriási hatást keltettek. Elmondotta, hogy az Istenben egy atyát birunk és ez által test-

vérek vagyunk mindnyájan, különösen azok, kik itt együtt élnek és rovják az élet ezernyi bajait. A templomban vigasztalást talál a szenvedő, a boldog, a beteg, a bűnös egyaránt; de a templom az, mely a szeretet erejével összehozva a népeket és vérrel is áldozni tudó hazafiakat nevel a hívők közből. Lelkes és szívetdobogató hangon hívta fel a népet a magyar haza szeretetére, melyen kívül nincs számunkra hely; úgy ő, mint paptársai és hivei a magyar hazának buzgó gyermekei, s a gör. kath. egyház papjai ünnepélyesen kijelentik, hogy nemcsak *Krisztus hitét*, de a magyar szeretetét is szívvel-lélekkel hirdetik hiveiknek.

Mondani sem kell, milyen óriási hatást tett a több vármegyéből jelen volt közönség, különösen a hatóságok képviselői körében ez a hazafias beszéd. Az esperes egy sötét fátyolt rántott le a közvélemény szeméi előtt, s azok a lelkiismeretlen izgatók, akik politika címén, de magán üzleti érdekből hintik a konkolyt oláh és magyar között, orcápirulva elbujhatnak ama szennyes barlangokba, melyekben gyilkos pálinka mellett butítják és ámitják az oláhnépet — nagy Romániával.

HIREK.

Dal.

(Az elhunyt költő utólsó verse.)

Tudom: naponta merre jársz.
Tudom, hogy este hol vagy?
Pedig a nap oly illanó,
Pedig a város oly nagy!
Nincs árulód; magam vagyok
Utaid kéme, óre
S mint titkos őrtüz: két szemem
Megy fátylaként előre.

Tudom, ha társaságba vagy.
Kire mosolygott ajkad?
Tudom, hogy tollas zöld kalap
Vagy szürke volt-e rajtad?
Tudom, ha gyöngy van kebleden,
De azt is, jaj, ha rózsá —
S tudom, hogy izgat téged is:
Vajjon tudok-e róla?

Tudom: örömmel olvasol,
Kivált ha rólad írok!
Tudom: nevelsz tréfaímon
S nem könyvezel, ha sírok.
Tudom: unalmad perceit
Mint aranyfüst belengem —
Csak azt az egyet nem tudom,
Vajjon szeretsz-e engem?

Makai Emil.

A braganzai herceg automobilja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Aradnak ma szenzációja volt. Egy soha nem látott tünemény robogott be ma Arad aszfaltjára. Glogovácra, a manőver-szállásáról jött be a braganzai herceg, *Ferenc József* huszárhadnagy piros automobilján.

Ez a rettenetes látványosság méltó recenzust keltett Arad város összes köreiben. — Hogy némi fogalmat nyerjünk arról, mekkora volt az érdeklődés, elmondhatjuk, hogy 16 fodrász (üzlettulajdonos) 22 fodrászegéd, 31 hordár, 118 szakácsné, 291 szobaleány és cseléd, 53 cipész inas, 4 pék, 6 tűzoltó, 57 városi hivatalnok, 6 törvényszéki aljegyző, 4 képviselőjelölt, 3 ablakpucoló és 11 facér pincér gyűlt össze ma délután a főtéren, hogy a braganzai herceg megypiros automobilját kellőképp méltányolja.

Mert nem lehet azt mondani, hogy azok

az emberek csak bámulni akarnak, de hogy, Aradváros közönsége sokkal tudványosabb, sem hogy megelégednek a pusztá nézéssel. Tapogatni kell az ördögös masinát. Boldogtalan, aki nem tapogatta meg a braganzai herceg automobiljának legalább a küllőjét. Ha egy szerencsés kéz pláne az ülés kordován bőrből készült áthuzatára tapadhatott, menyeyei kéjes mosoly vonult föl a tulajdonos arcára. Az ilyen szerencsés fickó a paradicsom összes gyönyörűségeit végig élvezte egy pillanat alatt, míg keze az automobil üléséhez tapadt.

Természetes, hogy minden jóra való automobil-smokk (mert már hál Istennek ilyen is van!) az automobil kerékszíjzei iránt mutatott lázas érdeklődést. Hogy találtak-e rajta, nem tudjuk, de hogy a rendőrség is kénytelen volt beavatkozni, azt tudjuk. *Négy rendőrnek és egy káplárnak kellett a rendet fenntartania*, míg a braganzai herceg két kísérelőjével egy közeli kávéházban oszonnázott.

Mikor a fiatal huszárhadnagy elvégezte az oszonnát, a közönség lelkes bámulása között kocsira, illetve automobilra ült és kackiás tüzes lépésben, illetve kerékforgásban tova hajtattott. A közönség csak akkor ocsudott fel meglepetéséből, mikor a braganzai herceg már Glogovácra tarokkozott.

Az új pénzügyigazgató a közigazgatásban

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Beke Károlyt, az aradi pénzügyigazgató-ságnak új vezetőjét, a megye és a város közigazgatási bizottságaiban ma mutatta be *Urbán Iván* főispán. Elsőbben üdvözölte őt új állásában s azután sikert kívánt működéséhez, végül amaz óhajának adott kifejezést, hogy működése, mely összeköttetésben áll Aradmegyének és Aradvárosának közigazgatásával, teljes harmóniában legyen az utóbbiakkal.

Ez volt első nyitvános hivatali szereplése az új pénzügyigazgatónak, akiről Nyitráról való eltávozás alkalmából, a *Nyitramegyei Közlöny* így ír:

Beke Károly, pénzügyi tanácsos, aradi pénzügyigazgatóvá kinevezett nyitrai pénzügyigazgató-helyettes, miután eddigi működési helyén még az alantasabb állású hivatalnokoktól is leereszkedő nyájassággal, szívélyesen elücsuzott, végleg eltávozott városunkból. Ez alkalommal a helybeli magy. kir. pénzügyigazgatóság és kir. adóhivatal személyzete, élén *Magyary Miklós* kir. tanácsos, pénzügyigazgatóval, a fogatok egész sorával vonult ki a vasuti állomásra, melynek éttermében, a távozó főtisztviselő körében, családi társalgásba vegyülve, várakozott az elválás nehéz perceire.

Az Ersekújvár felé közlekedő vonat megérkezésével az egybegyűlt társaság a perronra kísért a köztisztelet és szeretetnek örvendő főtisztviselőt, aki meghatva szorított kezet a tisztelgők mindegyikével, kik a vonat elindulásakor kalaplengetve, éljenzések között tolmácsolták a végső istenhozzádot a körükből jó emlékek hátrahagyásával eltávoztott után.

A robogó vonat eltűnéseig kísért távozt az őszinte tisztelet s ragaszkodásnak nyilvánulása, s a veszteség feletti bánat szavakban nem találhatván kifejezésre, meghatottságunk közepette eszünkbe juttatá az isteni gondviselésnek ama bölcs intézkedését, mely szerint öröm és fájdalom váltakozva tünekednek fel a világon. Így változott a mi bánatunk is örömmek hírnökévé az aradiak között, akik *Beke Károly* személyében ily pénzügyigazgatóval lettek megajándékozva, a ki kiváló egyéni tulajdonaival együtt magával viszi a vezetés alá rendelt pénzügyigazgatóságba egyszersmind azt a humánus szellemet is, amely *Magyary Miklós* kir. tanácsos, nyitrai pénzügyigazgatónak nemes szívéből kisugározva, e kir. pénzügyigazgatóság-

got fennállásának kezdete óta mindenkoron áthatotta.

Szerencse és áldás kísérje az előléptetett főtitkárviselőt és családját új otthonában s a honpolgároknak elismeréssel párosult tisztelete jutalmazza működését magas állásában!

A megye közigazgatási bizottságának mai ülésén Beke Károlyt a megye fegyelmi- és pótladó-felzárkóztatási bizottságaiba a Krausz József eltávóztatása által megüresedett tagsági helyekre bizottsági tagnak választotta meg.

— **A király születésnapja.** A király születésnapjának augusztus 18-ikán lesz az évfordulója. A nevezetes dátumot szerte az országban lelkes örömmel ünnepli meg az idén is a királyáért rajongó magyar nép. Aradon is a szokásos módon ünneplik meg az évfordulót. Augusztus 18-án, vasárnap délelőtt tíz órakor hálaadó ünnepi istentisztelet lesz a minoriták templomában.

— **Tifusz Aradon.** Az Aradon fellépett tifusz-betegségekről ma mutatta be jelentését a város közigazgatási-bizottságában Pozsgay Lajos dr. főorvos. Julius hóban tifuszban megbetegedett Aradon huszonegy személy: 15 polgári és 6 katona. A betegségek közül egy volt halálos kimenetelű. A múlt hónap nagy hősegek következtében a maláriás-láz is terjedt.

A közigazgatási bizottság ülésén a gyengélkedő Urbán Iván helyetteseként Salac Gyula polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Hász Sándor, Bekó Károly, Institoris Kálmán, Péterffy Antal, Hegedüs László, Müller Károly, Schusztér Illés dr., Pozsgay Lajos dr., Steinhart Mór dr., Perger János dr., Kádas Kálmán, Bing Vilmos, Kovács Lajos, Péterffy Andor, Marschall Lajos dr. és Lehrmann Viktor alügyész.

— **Az aradi állandó iparcsarnok ügyében** ma érkezett meg a kereskedelmi miniszter leirata az ipartestület elnökségéhez. Megelégedéssel veszi tudomásul a miniszter az ipartestület azon elhatározását, hogy a testület kebelébe tartozó kisiparosok készítményei a testület gondozása és felügyelete alatt fognak elhelyeztetni és az elárulás a testületnek e célra alkalmazott közegei által fog történni. A szóban levő tervet helyes kezdeményezésnek tartja s mielőtt a kért államsegélyt utalmányozná, felhívja a testületet, hogy a csarnok kezelésére nézve részletes szabályzatot dolgozzon ki s azt hozzá terjessze fel, egyben azon óhajának is kifejezést ad, hogy a csarnokban — bár első sorban a nyitott üzlettel nem bíró kisiparosok helyeztessenek el, — találjanak részben helyet a testületnek nyitott üzlettel bíró tagjai is. Ez alapon tehát felhívja az ipartestület elnöksége az összes testületi tagokat, hogy akik még a csarnokban a maguk részére helyet nem jegyeztek elő, igyekezzenek azt a testület titkári hivatalában minél hamarabb eszközölni, mert a csarnok október hó 1-én a forgalomnak át fog adni s így a később érkező jelentkezések figyelembe vehetők nem lesznek. Ugyanezen leiratban értesíti a miniszter a testület elnökségét, hogy a technológiai munkagépek nem az iparcsarnokban, hanem az állami fa- és fémipari szakiskolában fognak elhelyeztetni, a hol e célra kellő hajtóerő áll rendelkezésre.

— **Japániai Budapesten.** Ma délelőtt két japáni fiatal ember jelent meg Wildner Ödön dr. polgármesteri titkárnál s kérték, hogy adná át nekik a főváros közéletére vonatkozó statisztikai munkákat. A két japáni közül az egyiknek a neve S. Sugiyama s prefektus a kanagavai prefektusánál, a másik: Wataro Watanabé, Johohonnából való. Mindketten a tapasztalt tudományos készütségek s a párisi és londoni egyetemeket látogatták. Sugiyama különben doktor juris is. A két japáni már több nap óta időzik Budapesten; meglátogatták nevezetesebb intézeteinket s megnézték a főbb látványokat. El vannak ragadva a főváros

néprégeitől s azt mondták, hogy nem ismernek bájosabb környékkel bíró és díszesebben épített nagyvárost. Közúti közlekedés a pompás járatu villamos kocsik, a fenséges Duna folyam és a rajta nyüzsgő élet bámulatba ejtette őket s egyre azon csodálkoztak hogy Budapestről a külföldön alig hallottak valamit, Bécsben pedig éppen semmit. Elmondták, hogy mindenütt terjeszteni fogják a Budapestről nyert rendkívül kedvező impressziókat. A polgármesteri titkár elvezette a japániakat Körössi József statisztikai hivatali igazgatóhoz, aki ellátta őket a kívánt statisztikai könyvekkel.

— **A fősolgabírák és jegyzők vagyoni felelőssége.** Aradmegye közigazgatási-bizottságának mai ülésén érdekes tárgy felett vitatkoztak a bizottsági tagok. Beke Károly, az új pénzügyigazgató azt javasolta, hogy ama fősolgabírói járások és községek ellen, melyek a kincstári jogilletékeket késedelmesen és hanyagul hajtják be, mondja ki a közigazgatási-bizottság a vagyoni felelősséget. Javasolta a pénzügyigazgató, hogy ilyen eljárást alkalmazzanak a pécskai fősolgabírói járás s ezenkívül nyolc község ellen, melyek között vannak a Fakert, Banasd, Krokna és Csucs községeknek bírái és jegyzői. A pénzügyigazgató avval indokolta javaslatát, hogy a be nem hajtott jogilletékek, melyek községenként ezertől-tízert koronáig terjedő összeget képviselnek, mind ingatlan-adás vevésből, öröklés és ajándékozásokból származnak s így behajtásuk nehézséggel nem jár, de különben is csak olyanoktól hajtható be, akinek állami adója a száz forintot meghaladja s akik eszerint vagyonos emberek. A pénzügyigazgatóságnak érélyes utasítása van a pénzügyminiszteriumtól arra nézve, hogy a követelésben fennálló jogbecsértékeket hajtsa be, vagy törölje, hogy annyi ideig ne kelljen nyilvántartani. A közigazgatási bizottság, bár a pénzügyigazgató javaslatát a törvényen alapszik, tekintettel arra, hogy ez az eljárás Aradmegyében eddig még elő nem fordult, aként határozott, hogy ezuttal csupán felhívja a fősolgabírákat és a községi előjáróságokat a hátralékos illetékek behajtására, s a vagyoni felelősséget csak akkor mondja ki, ha ezen felhívásnak 30 nap alatt eleget nem tesznek.

— **A megye szabdságon.** A megye közigazgatási bizottsága mai ülésén Hofbauer Lajos főpénztárnoknak betegségére való tekintettel, háromhavi szabadságidőt engedélyezett, Kereszties Gyula dr. főügyésznek szabadságát pedig ugyancsak betegségére való tekintettel, két héttel meghosszabbította. Három heti szabadságot kaptak még Papp Gyula közigazgatási és Balogh Jenő főispáni iktatók.

— **Nagybeteg hadtestparancsnok.** Berchtolsheim báró zágrábi hadtestparancsnok — mint tudósítónk táviratozza — halálos betegen fekszik. Felépüléséhez nem biznak az orvosok. A hadügyminisztérium helyettesül Borzetsky altábornagyot rendelte ki.

— **Frigyes császárné temetése.** Frigyes császárné temetése kedden, 13-án lesz Berlinből. Vasárnap Cronbergben gyászünnepély lesz, melyen részt vesz az angol király és királyné is, valamint Viktória császárné és Miklós herceg, kik pénteken érkeznek meg Londonból.

— **Ezüstmisési plébános.** E hó 4-én volt 25 éve annak, hogy Mauró József első miséjét elmondta Csermön, szülővárosában, hol azután 10 év múlta 1886-ban Vetró Sándor halála után plébánossá lett. Az ezüst mise után tisztelőinek, híveinek s barátainak egész csoportja kereste föl az ünnepeltet lakásán, hol a róm. katolikus hívek és a politikai község nevében Gherba Pázmánd intézett hozzá csinosan kidolgozott beszédet, átnyújtván beszéde végén e nap emlékére vett ajándékát a tisztelőknak, (egy 6 személyes ezüst evő-eszköz.) Az ünnepelt meghatva válaszolt. Azután Vadas Gyula ref. lelkész és, Popovics D. gör. kel. lelkész

üdvözölték őt az egyházak nevében. Holländer Sámuel pedig az izr. hitközség üdvözlését tolmácsolta rövid meleg szavakban. Az ünnepelt mind három beszédre külön válaszolt s a megtiszteltetések meghatva köszönte meg. Délben számosan voltak hivatalosak a plébános vendégszerető aszalához, hol a járás főbírája 6 Felségére, az ünnepelt az őt felszentelő Németh püspökre üritettek poharat. A hívek nevében pedig Cárán Márton seprősi birtokos köszöntötte fel az ünnepeltet s aztán folytak este feléig a dikciók, éltetvén Muro Józsefet sokan sokféleképpen.

— **Makai Emil halála.** Makai Emilt, a neves fiatal poétát, halála előtt kifejezett kívánságához képest Makóra szállítják, a hol szülei mellé temetik el. A megboldogult költő azt kívánta, hogy egyszerű temetése legyen: minden beszéd és koszoru nélkül. Beöthy László kérésére a mélyen lesújtott család beleegyezett abba, hogy a halottat a Nemzeti Színház udvaráról temessék el. Makai Emil tudvalevőleg az utóbbi időben jegyzője volt a Nemzeti Színház dráma-bíráló bizottságának. A halottat holnap délután a Nemzeti Színház udvarán elbucszatják s onnét viszik a pályaevarra.

— **Az aradi gölya.** A mi városunkban jó keresete volna egy Schenk professzornak, aki biztos az ő tudományában. Veszedelmesen szaporodnak a — nők. A főorvos kimutatása szerint, melyet Aradváros közigazgatási-bizottságának mutatott ma be, július hónapban Aradon huszonegygyel több leánygyermek született, mint férfi. Vagyis egy hónap alatt a kisasszonyok éppen harminccal multak felül a férfiemberek számát. Jól megyünk a télnek. Az az egy körülmény vigasztaló, hogy a 30 plusz mellett harminchárom házasságot kötöttek Aradon júliusban. De ha viszont meggondoljuk, hogy ezekből is mennyivel több leánygyermek fog születni mint fiu, akkor egész nyugodtan fájhat tovább a fejünk. Ellenben pedig éljen a nőemancipáció!

— **Tanácsjegyzői kinevezés.** A mi kir. igazságügyminiszter dr. Simonfaly Emil ujaradi kir. járásbírói albirót a tomesvári kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

— **Panasz a telefon ellen.** Az aradi és aradmegyei telefonszolgálat ellen ma panasz merült fel a vármegye közigazgatási-bizottságnak ülésén. Urbán Iván főispán tette szóvá azokat az állapotokat, melyek különösen akkor bosszantók és kellemetlenek, ha a vidékkel akar beszélni az ember. Igen sokszor megtörténik, hogy félórakig csenget az előfizető s a központtól nem kap feleletet. Mindenesetre beáll ez a körülmény akkor, ha kikapcsolást vár az ember. No azt nagyon várhatja. Ha vidékkel akar beszélni valaki, úgy egy órai verklizés után megkapja a választ, amely ritka esetben jobb annál, hogy a vonal el van romolva, nem lehet beszélni, mert vihar van stb. A főispán az államépítészeti hivatalnak figyelmét hívta fel erre a körülményre, melynek türethetlenségét fokozza a telefon drága előfizetési ára is. Péterffy Andornak, aki a bizottsági ülésen az államépítészeti hivatal vezetőjeként vett részt, indítványára a bizottság kimondta, hogy a posta- és távirida igazgatóságot megkeresi az állapotok szanállása, a csendőrséget pedig azért, hogy az utkaparók mellett az is örköd(ék) a vonal biztonságára.

A közigazgatási bizottság ülésén Urbán Iván főispán elnöklete alatt jelen voltak: Bánhidy Antal báró, Solymossy Lajos br., Takácsy Sándor dr., Králitz Gyula dr., Dálnoki Nagy Lajos alispán, Beke Károly pénzügyigazgató, Schill József főjegyző, Issekutz Károly dr. főorvos, Beles János, Szathmáry Béla dr. alügyész, Péterffy Andor, Lehrmann Viktor, Kovács Lajos s. tanfelügyelő, stb.

— **Uj posták Aradmegyében.** Az aradi államépítészeti hivatalnak vezetője: Péterffy Andor

mérnök ma bejelentette a megye közigazgatási bizottságának, hogy a kereskedelmi miniszter a *Simonyfalva és Német-Pereg* községekben kért postahivatalok helyett csupán *posta-ügynökségek* felállítását engedélyezte.

— **Bresci bűntársai.** Rómából táviratozzák j A *Tribuna* jelentése szerint a milánói főügyész előterjesztette a *Bresci* bűntársai ellen való eljárásra vonatkozó iratokat. Azt indítványozza, hogy az összes gyanúsítottak ellen szüntessék be az eljárást, kivéve *Granotti* Luigit, a ki vád alá helyezendő *Umberto* király meggyilkolásában való bűnrészesség miatt. *Jaffei* ellen, akit Svájcban fogva tartanak, csak a kiadatási eljárás befejezése után fogják megindítani a pört.

— **Egy magyar milliomos.** Sopronból írják, hogy *Eszterházy* Pál herceg elhalálózásával *Eszterházy* Miklós hercegre jutott az elhunyt vagyona. Ma fejezték be a hagyatéki eljárást, melynek során kiderült, hogy az elhunyt magánának kerek *87 millió forintja* volt. Az örökös *735,000* korona örökösödési illetéket fizetett.

— **Merénylet egy postahivatalban.** Vakmerő merényletet követett el egy csavargó tegnap reggel a *bajcsi* postahivatalban. Pár nappal ezelőtt egy vándorló legény érkezett Bajcsra s a községi nagyvendéglő felszerében huzta meg magát. A vendéglősnek azt mondta, hogy levelet vár a postán s a mint azt megkapja, tovább utazik. Megérkezése után másnap elment a postahivatalba s ott *Potocska* Anna postakezelőnőtől kérdezősködött, hogy nem-e érkezett *Pán* Ferenc névre szóló levél? Minthogy tagadó választ kapott, arra kérte a kisasszonyt, ha erre a címre levél érkeznék, tegye félre, majd érte jön. A következő két nap ismét megjelent a csavargó a postán, de a várt levél csak nem érkezett. Tegnap reggel ismét megjelent a postán és a kisasszonyt egyedül találta a hivatalban, mikor éppen számadásait végezte. A csavargó *késsel a leány hátába szurt*, ezután gyorsan felturta a fiókokat és a pénzt összeszedte. A postás kisasszony sikoltozására cselédje felhármázta szomszédokat. A szomszédok erre összefutottak és üldözőbe vették a menekülő csavargót, a ki kezébe véres késsel iparkodott távol tartani magát az üldözőket. Hosszu hajszát követően mégis sikerült a falun kívül elfogni a rablót, a kit az üldözők előbb megverték s azután megkötözve bekisérték a község házára. Hatvannyolc forintot találtak nála. *Potocska* Anna sérülése igen súlyos, de nem életveszélyes. A csendőrök már átvették a merényletet, de valódi nevét eddig még nem tudták megállapítani.

— **Az aradi fogház lakói.** Az aradi királyi ügyészség jelentése szerint az aradi törvényszék fogházában összesen 88 egyén van elzárva. Ezek közül 79 fi- és 9 nőszemély. A foglyok közül 77 jogerősen elítélt, 3 felebbezés-, 8 közbűnös vizsgálat alatt áll.

— **Egy földbirtokos kurtavasban.** *Nagyváradról* egy csendőrörsvezetőnek ott nagy megbotránkozást keltett brutalitásáról sürgönyöz tudósítónk. *Weisz* Dávid diószegi földbirtokos, *Kiss* Albert országgyűlési képviselő nagybérlője *Nagyváradra* menet a vámnál kocsijával megállított vámot fizetni. Egy csendőrörsmester felszólította *Weisz*t, hogy menjen tovább, s mert *Weisz* ezt addig, míg a vámdíjat ki nem fizette, megtenni nem akart, a csendőrörsmester *megláncolta* s így kísérte végig *Nagyvárad* utcáin. A csendőr brutalitása az egész városban nagy feltűnést keltett.

— **Százezer munkás sztrájkja.** New-Yorkból írják, hogy ott 100 000 acélmunkás sztrájkol. Legutóbb a *National Steel Compagnie* nevű gyár 250 munkása szüntette be éjjel 12 órakor a munkát.

— **Honvédszázadosból néptanító.** *Fördös* Kálmán m. kir. honvédszázados — mint a *Pécsi Napló*-ban olvassuk — kilépett a honvédség

kötelékéből s beállott a nemzet napszámosai közé s most Szalafő községben ideiglenes minőségben alkalmazott néptanító. A honvédség tisztikarának egyik kiváló tagja volt s felebbvalói körében általános sajnálkozást keltett a honvédség kötelékéből való kilépése, mely családi okból történt s nemes jellemről tett tanúságot. *Fördös* Kálmán, mielőtt a honvédség kötelékbe lépett, elvégezte a preparandiát s így most semmi akadályja sincs annak, hogy a népnevelés derék munkása lehessen.

— **A letartóztatott színész.** Győről ma ujabbán a következőket jelentik: *Lomnicy* Béla a vizsgálóbíró előtt elismerte, hogy idegen pénz lehetett nála, mert, mint mondta, neki csak hat koronája volt. Nagyon terhelt *Lomnicyra* nézve több tanu vallomása, akik látták, hogy hajnalban, mikor a színész a kalapját levette, egy csomó bankjegyet ejtett ki alóla. *Vécsey* báró értéktárgyainak eddig még nem akadtak a nyomára. Győrről mindenfelé csak a kínos esetről beszélnek, amely miatt, úgy mondják, *Ujházy* Edének *Dobó* társulatánál tervbe vett vendégszereplése is elmarad. A vizsgálat az ügyben folyik. *Lomnicy* Béla, a lopással gyanúsított színész angol származású ember, születése nevén *Smithnek* hívják.

— **Öngyilkosság — rögeszméből.** *Bécsi* tudósítónk jelenti: *Oelwein* Gusztáv dr., *Mosetig* bécsi egyetemi tanár asszisztense ma felvágta kezét az ereket s rövid idő alatt elvérzett. Az a rögeszme kergette a halálba, hogy agydaganatban szenved, a mely előbb-utóbb megöli.

— **Eltűnt számellenőr.** *Köncze* Imre szegedi születésű 41 éves földmivelésügyi miniszteri számellenőr e hó 3-ika óta eltűnt. Súlyos ideg-bajban szenvedett s ezért hosszabb szabadságra ment. Szabadságát a fővárossal szomszédos *Solymár* községben töltötte családjával. Pénteken, e hó 3-án azzal távozott el *Solymárról*, hogy bemegy a fővárosba. Azóta nyoma veszett. Aggódo családja mindenfelé keresteti, de eddig sikertelenül.

— **Erdékes házasság.** *Pallavicini* Zsigmond őrnagy cs. és kir. kamarás fia, *Pallavicini* Hippolit, őrnagy, a 16. huszárezred kadétörsmestere eljegyezte *Richards* Meta kisasszonyt, *Richards* Bertalan filadelfiai milliomos leányát. A bájos menyasszony kerek harminc milliót kap hozományul. A vőlegény most a *Borsod- és Abuj-Tornamegyékben* szerteszéjjel fekvő és nemrég eladott *Csáky-Pallavicini-féle* családi birtokokat mind visszavásárolta.

— **Halálhírek.** Id. *Babits* Rudolf *battonyai* róm. kath. kántor kedden délelőtt életének 71-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz.

Tessits Lukács aradi háztulajdonos és vendéglős 65 éves korában elhunyt. Temetése ma délután ment végbe.

— **Agyonlőtt ember.** *Bécsi* tudósítónk jelenti, hogy ma éjjel a *Neugebauer* mellett a központi temetővel szemben levő löporraktár előtt álló *katonai őr* agyonlőtt egy férfiut, a ki a „*Wer da*“-ra nem felelt. Az agyonlőtt embert ma délig nem tudták agnoskálni.

— **Az alkohol áldozatai.** Ismét kettővel gyarapodott az alkoholizmus áldozatainak száma. Két fiatal embert találtak meg ma *holtan* *Vác*-on, kiket az alkohol élvezete ölt meg. *Hajdu* István és *Bódi* Pál a szerencsétlenek. *Bódi* jó családból származott és hat gimnáziumi osztályt is végzett, később az alkohol ivásra adta magát és teljesen elzüllyött. Az utóbbi időben lakása sem volt és így egész nap csavarogni volt kénytelen, éjjel pedig a szabad ég alatt halt.

— **Egy urileány szerencsétlensége.** *Dabrecenből* jelentik, hogy városszerte nagy részvétet keltett egy ottani uricsalád egyik tagjának, egy tizenöt éves, szép leánynak, horzalmas balesete. *Schweitzer* József gépkereskedő *Rózsika* nevű leányáról van szó, ki tegnap a fürdőből jövet fel akart ugrani a már megindult helyi vasutra, de elveszítette az egyensúlyát és a kerek alá került. A szerencsétlen teremtés mindkét lábán súlyos sérüléseket szenvedett s bevitték a közelben levő kórházba. Ott az egyik lábát

nyomban amputálni kellett. A másik lábán, a térd alatt nagy vágott seb van. A szülők csak később értesültek gyermekük szerencsétlenségéről.

— **Gyilkossági kísérlet a váci fegyházban.** *Vácról* írják, hogy az odaváló fegyházban véres esemény történt tegnap délután. *Tóth Szőke* István és *Hulek* József fegyencek már régóta haragosai egymásnak s lesték az alkalmat, hogy összetalálkozzanak. Vasárnap délután szembe kerültek egymással; *Hulek* kést rántott elő kabátjából s kétszer megszúrta ellenfelét. Az őrség csakhamar lefegyverezte a késelőt. A sebesült állapota veszedelmes.

— **Aki a királynéba szerelmes.** Neworkból érdekes dolgot jelentenek. *James Fenner*, egy fiatal katona, a ki az amerikai polgárháboruban részt vett, egy házassági ügynöktől gyönyörű női fényképet kapott. A rajongó ifju halálisan beleszeretett a szép női arcba s mindenkinek megmutatta, mint a jövőbeli feleségét. Egyszer aztán valaki megmondta neki, hogy a kép *Alexandra* angol királyné arcképe. A szerelmes katona erre levelet írt a királynénak, melyben megírta, hogy mennyire szereti őt. Együttal ajándékot ajánlott föl neki. Még pedig finom selem harisnyákat a saját gyárából. A levélre a királyné nevében *miss Knolly* válaszolta a következőket:

— Minthogy ő felsége a királyné senkitől sem fogad el ajándékot, a kit személyesen nem ismer, *mr. Fenner* ajánlatát nem fogadja el.

— **Véres kardpárbaj** folyt le ma délbén Szegeden az atletikai klub vívótermében. *Benedek* Elemér szigorló orvos verekedett meg *Schönfeld* Gyula martonosi birtokossal. A párbajban mindkét fél a karján sebesült meg jelentékenyen.

— **Öngyilkos diák.** *Mahler* Emil kereskedelmi miniszteri számvizsgálónak *Imre* nevű tizenölc esztendő fia öngyilkossági kísérletet követett el ma reggel szüleinek budapesti lakásán. A fiatal diák, a ki most fogja végezni a kereskedelmi iskola utolsó évi tanfolyamát, bezárkózott a lakás félreeső helyére és édes apjának élesre fent késével *felvágta az ereit*. A sok vérvesztéstől ájultan összerogyott, de csendes nyöszörgését hozzátartozói mégis meghallották és hamar segítségére siettek. Az életunt fiút az orvosi ápolás eszméjére térítette és bár állapota veszedelmes, nem lehetetlen, hogy fölépül. Hogy miért unta meg a fiatal életét, arra nem akar felelni.

— **Egy alezredes özvegye — fogságban.** *Bécsben* történt, hogy néhai *Reitz* Ede alezredes, egykori laibachi vezérkari főnök özvegyét és fiát, *Reitz* Herman volt főhadnagyot a rendőrség tegnap letartóztatta. Az elfogatásra az szolgálatot okot, hogy az özvegy züllésnek indult fiával betört a távollevő szállásadónője szobájába s annak szekrényéből fehérneműket, készpénzt elemelt. A szoba berendezéséből is eltulajdonítottak egyet-mást, így például egy varrógépet a zálogházba küldöttek. Mikor a megkárosított *Boldbergné* bizaérkezett nyári tartozkodásából, följelentette *Reitz* német és fiát, a kiket azonnal letartóztattak. Az eltulajdonított tárgyak értéke alig hatszáz korona. A vádlottak azonban ezt az összeget sem képesek megteríteni. Az özvegynek különben előkelő rokonsága van. Az eset a császárvárosban érthető feltűnést keltett.

— **A király házának halottja.** Csak a minap történt egy végzetes építkezési szerencsétlenség a budai várak építkezésénél és ma ismét a király *Kossuth* Lajos-utcai palotájánál esett meg egy hasonló, de végzetesebb baleset. A szerencsétlenségnek ma halottja van. *Molnár* János hatvankilenc esztendő napszámos fent dolgozott a majdnem kész palota negyedik emeletén. Hirtelen elszedült és lezuhant a földszintre, a hol halva terült el. Tetemét kivitték az üllői-uti morgueba.

— **Uj mozdony-szin az aradi állomáson.** A m. kir. államvasutak igazgatósága *Aradon* egy 24 állású és Mezőtúron egy 6 állású mozdony-szinet épített; úgy az építkezés, mint a szükséges vsszerkezet előállítására az árlejtések már ki is vannak írva, s ezeket külön-külön az igazgatóság építési és pályafentartási osztályá-

ban Budapesten még e hóban fogják megtartani.

— **Mikor a rendőr mulat.** Pécska az eldorádók városa. Boldog ország, ahol a rendőrségnek annyi baja sincs az éjszakai élet lumpjaival és botrányhóseivel, hogy ilyenek hiányában maga kénytelen nagyobb polgári kimenőket s ennek keretében csendhábortásokat s egyéb ehhez hasonló kihágásokat elkövetni. Ugy történt a dolog, hogy *Bares József* pécskai rendőr egy ityen polgári (helyesen: rendőri) kimenő alkalmával a falu egyik korcsmajában alaposan hecsudálkozott a vinkótól s ilyen állapotban elkövette a *sulyos testiség* vétségét, amiért a pécskai járásbíró *tíz napi elzárásra* ítélte a pécskai rend eme harcias órét. A megye közigazgatási-bizottsága pedig ebből kifolyólag megindította ellene a fegyelmi eljárást. Hát így mulat a pécskai rendőrség.

— **Örült a temetésen.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap a szelevényi temetőben, a mikor özvegy *Csurai Antalné* egyetlen fiát, a 21 éves *Csurai Sándort* temették. *Csurainé* a tavasszal temette el férjét és egyedül maradt *Sándor* nevű fiával, a ki igen szolid, dolgos fiatal ember volt, úgy hogy az anyja teljesen rábízta a gazdaság vezetését. *Csurainé* egyetlen fiában volt minden vigasztalása. Szombaton azonban ismét nagy csapás érte a szegény asszonyt. Szombat délután ugyanis a fia két lovat vitt le a Tiszára usztatni. A fiu felült az egyik lóra és úgy hajtotta be a lovakat a vízbe. A mint mélyebbre értek, a lovak egy örvénybe kerültek, a mely lesodorta a legényt a lóról s nem is került élve a felszínre. *Csurainé*, a mint az esetet meghallotta, félőrülten futott ki a Tiszára s nem is mozdult el addig, míg másnap a víz fel nem vetette a holttestet és ki nem fogták. Tegnap délután temették a szerencsétlenül járt legényt. Az egész uton görcsös zokogással haladt a megtört asszony fia koporsója után, mikor azonban a koporsót le akarták eresztetni a sírba, az asszonyon kitört az örütség. Előbb a sírásóknak esett, kik a koporsót le akarták eresztetni, majd pedig az *imádkozó papra* vetette magát s arról a *szertartási ruhát leszakítva, ütlegelte.* A rokonság és az együtt volt ismerősök csak nagy nehezen tudták megfékezni az örült asszonyt, a kit hazavezettek s most erős őrizet alatt tartanak, míg a hatóság a tébolydába való elszállítása iránt intézkedik. A szerencsétlen asszony iránt általános a részvét.

— **Magyar név.** *Kiskoru Schlesinger Jenő* és *Schlesinger Károly* aradi illetőségű ugyanottani lakosok vezetéknevénél „Sebes“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Égő jégverem.** Rákosfalva jégvermeit az utóbbi időben sűrűen járja a tűz. Minduntalan kigyulad valamelyik kereskedő verme és a rendőri vizsgálat csak annyit derít ki, hogy a tűz keletkezésének oka ismeretlen. Ma hajnalban *Deutsch Fülöp* jégvermének teteje lobbant lángra és bár a tűzoltók hamar kiérték a színhelyre, a tetőzet odaveszett. Kára mindazonáltal nincs, mert a verem biztosítva volt.

— **Ujtás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiai tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vasár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **Térzene a Baross-kioszkban.** Holnap, csütörtök délután 6 órától kezdve a Baross-kioszkban térzenét tart a háziezred zenekara.

— **Mojsze Milán** nagybecskereki cigányzenekara valósággal elragadja hallgatóit a *Központi szálloda* kerthelyiségében. Holnap is hangversenyez.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Rablómerénylet a vonaton.

(Megtámadott uriaszony.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Egy szegedi urinő az ausztriai Franenburbába ment üdülni néhány hétre. A napokban hazafelé vette utját és vele volt kis leányával a Bécsbe induló vonatra ült. Itt rémes kalandon esett át: eddig ismeretlen tettes rablótámadást intézett ellene, ki akarta fosztani az utazó asszonyt. Tudósításunk erről a vasuti merényletről a következő:

Brecher Albert előkelő szegedi nagykereskedő felesége néhány hét előtt ment a franenburgi nyaralóhelyre, ahol szülőit látogatta meg. Az egyik éjjel csomagjaival a kis osztrák város pályaudvarára ment ki és fölszállt leánykájával a bécsi gyorsvonatra. A kimerültségtől elnyomva, *Brecherné* csakhamar elszenderült. Leánya már előbb elaludt.

A második osztályu vasuti kocsiban utazott egy gyanus külsejű, dult ábrázatu fiatal ember is, aki csak azt várta, hogy *Brecherné* lehunyja szemét. Kikémlelte, hogy az asszonynál nagyobb pénzösszeg van, melyet a derekán csüngő táskában hordott. Mikor a veszélyt kizártak vélte, csendesen odament az asszonyhoz és azon igyekezett, hogy utitáskáját fölnyissa. Senkisem volt a fülkében rajtuk kívül.

A leányka mélyen aludt, de *Brecherné* fölriasztotta szendergéséből a rablókész működése. Ijedt sikoltással ugrott fel helyéről és kétségbeesetten kiáltozott segítség után. A vakmerő rabló, hogy az asszonyt elnémitsa, *fojtogatni kezdte.*

Brecherné már-már eikéült arcában és csak töredezett hangok szakadtak fel torkából, de most a zajra leánya is fölébredt és hangos kiáltásokkal hívta föl a szomszéd fülkékben utazók figyelmét. Mire a többi utasok bejöttek a rablómerénylet hült helyét találták, szinte megfeszíthetetlen ügyességgel tünt el a vonat valamelyik zugában. Hiába volt minden kutakodás utána. A mozdony már a bécsi állomásra is berobogott és a veszélyes éjjeli merénylet nem sikerült elfogni.

Brecher Albertné a bécsi pályaudvar ügyeletes rendőrtisztviselőjéhez fordult, elmondta az éjjeli rablótámadást és a merénylet személyleírását is közölni tudta. A bécsi rendőrség most erélyesen puhatólózik a relytélyes vasuti fosztogató után.

A megtámadott uriaszonynak semmi komolyabb baja nem történt.

TÖRVENYKEZÉS.

Gyilkos vadorzó.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 7.

Doboz község határán híres orvvadász volt *Komáromy Gábor*, a ki vadorzás miatt már három izben szenvedett hosszabb rövidebb tartamu fogságot.

Egyszer egy karcu, csinos özike akadt az utjába: a *Kárnyácky Lajos* tüzes szemű fiatal felesége. Célba vette és szíven találta. A menyecske végtelen szerelemre gyuladt iránta és nem egyszer adott azon óhajtásának kifejezést, vajha az urától megszabadulhatna, hogy zavartalan csupán szerelmének élhetne.

Végre is megfogamzott agyában a férjgyilkosság borzasztó gondolata. Egyedül nem merte megtenni, kedvesét igyekezett tehát rábirni a gyilkosság elkövetésére. — *Komáromy* sokáig habozott, de utoljára is az asszony hosszas unszolására beleegyezett a tervbe. Ez évi január 27-én beállított *Kárnyáckyhoz*.

— Nem jönnél velem özlesre? A Körös-gáton tömérdek öz futkos, elejthetünk egykettőt.

Kárnyácky beleegyezett és éjjel tájban lopva megindultak a Körös-gát felé. Alig voltak a falutól néhány kilométernyire, a hátul haladó *Komáromy* nesztelenül levette válláról fegyverét s a gyanutlan lépkedő *Kárnyácky* hátába lőtt, a ki a havas gáton nyomban ki-szenvedett.

A faluban csakhamar hire futamodott a gyilkosságnak és mivel az egész falu tudott a viszonyról, a gyilkosok után nem sokáig kellett kutatnia a csendőrségnek.

A gyulai törvényszék esküdtbírósa *Komáromy Gábort* gyilkosság büntette miatt *15 esztendei Kárnyáckynét* pedig felbujtás miatt *éltfogytig tartó fegyházra* ítélte. A védők semmiségi panaszszal éltek, a melyet ma a kir. Kuria szüneti tanácsa *Hammersberg Jenő* korrónagyész indítványára elutasított.

§ **Üsd vissza!** Sok szó esett az utolsó időkben arról, hogy szabad-e az iskolában a tanítóknak testi fenytéket alkalmazni. Emelkedett ennek a vitának során olyan hang is, hogy a gyermek vagy annak atyja helyesen teszi, ha a tanítót visszaüti s ennek a felfogásnak lett a kifejezője ez a szálló ige: *Üsd vissza!* A télen *Bosán* *Jezeff* budapesti magánhivatalnok 7 éves fiacskája keservesen sirva ment haza s elpanaszolta, hogy a tanítója, *Bartalus István* megpofozta azért, mert az egyik könyvét nem vitte magával. Meglátszott az ütés nyoma is a gyermek arcán. Az apa betegesen feküdt, de azért a gyermek panaszára meg a sirása annyira feldühösítette, hogy kikelt az ágyból s rohant az iskolába. Itt aztán *Bartalust*, a mint épp a gyerekeknek előadást tartott, ezek szemeláttára *felpofozta.* Egy-két ütést mért az iskolaszolgáira is, a ki a zajra besietett a tanterembe. Megtétve *Bosán* ellen a feljelentés, a kir. ügyészség kétrendbeli *hatóság elleni erőszak* miatt emelt vádat. A vizsgálat során *Bosán* azt hozta fel mentségeül, hogy tette elkövetésekor szinte önkivületi állapotban volt. Ma foglalkozott az esettel *Czárán* királyi táblai bíró elnöklése mellett a törvényszék vádtanácsa. A tárgyaláson is *dr. Várkonyi Oszkár* védő arra hivatkozott, hogy védcént, a ki akkor különben is 39 fokos lázbeteg volt, annyira elfogta a düh, hogy nem tudta, mit cselekszik. A bíróság azt a nézetet nyilvánítva, hogy ennek a körülménynek mérlegelése a főtárgyalásra tartozik, *Bosánt vád alá helyezte.*

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B.-né K. Etelka. Arad. A beküldött tárcát olvastuk s a napokban közöljük. Szívesen vesszük, ha ilyen ügyes dolgokkal sűrűbben keresi fel lapunkat.

H. Károly, Arad. Gyászjelentést a lap szövegében nem közölünk. A teljes gyászjelentés csak úgy jelenhetik meg, ha azt a *nyiltérben* közöltetik, erre nézve pedig a kiadóhivattal kell megállapodnia a beküldőnek.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Diamant Gábor* kereskedő, *Fülek.* — *Schwemm A.* (András) kereskedő, *Teka.* — *Kertész Jenő* utódai kereskedő-cég, *Budapest.*

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 80 — 82 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 87 — 88 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 88 — 89 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 87 — 88 fillérig. Szerbiai: Nevez páronként: 280 kilogrammon felül sulyban 88 — 89 érig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 86 — 88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 86 — 88 fillérig.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 7.

Magyar aranyárjádék 40/0	118.45
Magyar koronárjádék 40/0	93.30
Magyar arany 41/20/0	120.25
Magyar ezüst 41/20/0	100.60
Magyar keleti vasut	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegyi kölcsön	173.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	143.50
Osztrák papírjádék	98.95
Osztrák járadék ezüst	98.80
Osztrák járadék arany	118.—
Koronárjádék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	139.—
Osztrák magyar bankrészvény	1875.—
Magyar hitelbank részvény	646.50

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 7.

Déltőzsde. A buzakinlát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Bányadt irányzat mellett 15.600 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab valamivel olcsóbb, tengeri bányadt. Időjárás hűvös.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.08—8.09
Buza 1902. áprilisra	8.47—8.48
Rozs októberre	6.69—6.70
Zab októberre	6.18—6.19
Tengeri augusztusra	5.17—5.18
Tengeri szeptemberre	5.27—5.28
Tengeri 1902. májusra	5.08—5.09
Repce augusztusra	13.45—13.55

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.03—8.04
Buza 1902. áprilisra	8.40—8.41
Rozs októberre	6.66—6.67
Zab októberre	6.17—6.18
Tengeri augusztusra	5.24—5.25
Tengeri szeptemberre	5.05—5.06
Repce augusztusra	—

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	638.50
Magyar hitelrészvény	647.—
Leszámitóbank részvény	430.—
Rima-Murányi vasmű részvény	444.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	634.25
Közúti vasút	578.—
Városi villamos vasút részvény	282.—

NAPIREND.

Augusztus 8. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Cirjék. — Protestáns naptár: Cirjék. — Görög-keleti naptár (Julius 28.): Hermolaus. — A nap két 4 óra 32 perckor, nyugszik 7 óra 6 perckor. — A hold két 11 óra 28 perckor, nyugszik 2 óra 5 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 754.4 milliméter, délután 2 órakor 754.9 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor 19.0, délután 2 órakor 22.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 2, délután 2 órakor N. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 3 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirati szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, enyhe, helyenként csapadék, zivatarok.

Szabadságszerű emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölossej-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Ereky-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Augusztus 8. Jegyzőválasztás Borosbesen.

Augusztus 10. Az új-aradi kereskedő ifjuság táncpróbája (Szőlő-kert.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása Szlatinára.

Augusztus 11. Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Városliget.)

Augusztus 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Augusztus 15. A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Augusztus 17. Az aradi orvosok bálja Menyházán.

Augusztus 18. A „Zarand” kerékpáros-egylet kerékpár versenye a brád-nagyhalmágyi országúton. — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncmulatsága (Kaszinó-kert.)

Augusztus 18—19. Az aradi szabóiparosok országos kongresszusa.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 7. —

Vass Szálloda. Nacht Viktor intéző Zimbró. — Sattler Zsigmond utazó Bécs. — Dozse Emilia és leánya Lippa. — Kutasi Dávid utazó Budapest. — Stoll József utazó Bécs. — Csengeri Hugó utazó Budapest. — Müller József utazó Bécs. — Weinberger Samu utazó Bécs. — Schwartz József kereskedő Temesvár. — Lázár Kornél és neje lelkész Al-

más. — Toman Kálmán és neje vasuti hivatalnok Miskolc. — Báró Wasmer Antal birtokos Simánd. — Glück József borkereskedő Budapest.

CSARNOK.

A bácskai oroszlán.

Irtta: Kemeckey Jenő.

Ha valami kegyetlen lélek szorul belé vagy veszekedő indulat: sok betört oldalborda, kitört csukló és sirás-rivás hirdette volna, hogy Pacséry Lajos ur megest haragjában volt. Mert volt olyan tenyere Pacséry Lajos urnak, mint egy nyulfekevés s nem volt olyan négy ökör, amely őt helyéből ki tudta volna mozdítani, ha neki feszítette a földnek a lábát. Általában csak úgy hívták, hogy a „bácskai oroszlán.”

A bácskai oroszlán, szerencsére fölöttébb csendes véru, türelmes és szelid indulatu ember volt. Sőt a széles vállával, földrengető kemény járásával, sórényes nagy koponyájával esetlennel találta magát a társaságban és elmenekült az öröklött ősi kastélyában s a lehető legesztikusabb módon élt. Nem mehetett az urakkal agarászni, mert ha vadüzés közben fölhevült s a térdével összeszorította lovát, hát az menten összerogyott. Másodmagával nem ülhetett kocsi, mert rögtön annyira lenyomta a kocsi féldoldalát, hogy az úgy dülöngött, mint valami részeg ember, nevetség volt ránézni is. Főképp pedig nem ülhetett asszonytársasággal asztalhoz, mert ha elfogta az étvágy: csufszágot vallott vele minden gazdasszony: amicsoda pusztítást ő véghez vitt a komedencian, olyanra csak a történelem emlékezik a tártárjárás című fejezetében. Dalolnia sem lehetett, csak a pusztán, fürgeteges éjszaka, mert az ő nekieresztet baritonjától megrepedt a menyezeten a vakolat.

Elkeserülten élt a cselédei közt s némelykor, hogy mégis legyen valami haszna az életnek, befogta magát az eke elé s naphozzat ugarolta a nehéz, fekete bácskai földet. A cselédei azt mondták rá: megbolondult a tekintetes urfi. Mert még fiatal volt. Alig huszonegy éves. Ajkai fölött most pelyhedezett a fekete bajusz, de ez a pöhöly is beillett sertének. Mennyi álmatlan éjszakát és keserves vergődést okozott neki a Kinizsi-volta!

Tavaszkor, mikor a fü serdült, a galagonya-bokor ágán kipattant a rügy, a zombék megmozdult, a kék levegőben érkező vándormadarak szárnyverése suhogott, piros viganos lányok dalos alkakal készülődtek a mezőre: forró lett a szive, tüzes a vére s napokon át türelmetlenül nézte, mint rak magának fészket az eresz alatt szerelmes fecske-pár, hogy feslik ki a napsugár csókjától a bimbó, hogy röpökdi körül hízlelgő dongással a mézre éhes darázs és a vadlibák mint húznak esténként arra Deliblat felé, a homokpusztákra. Kerengenek a levegőben szárnyaikkal érintik egymást és szerelmesen összevegyeszenek.

A szél, amely meglegyenti arcát, illatot hoz felé: a virágok szerelmének kilehelését; a harmat, ami a kezére vetődik, mintha gyönyörűségtől reszketne és csillogna Magnetikus sugárzat érez maga körül, a füleiben formás, kerek dalocskák üde zsongalma csendül meg s kitör belőle a vágy, hogy valakit megöleljen, valakinek szivére odahajtsa a nagy fejét, behunyja a szemét s valami csöndes, nyugasztaló hevületben elszunnyadjon örökre. Rátékintet az árvácska virágra s a szirmaiból mintha egy finom leányarc mosolyogna rá a bűbájosan. Forró agya az édes arcocskához odaképzeli a széke lenhajat, a gyöngéd fehér vállakat, a karcu hajlékony derekat s pici lábakat selvemcipőcskében, amint körülölelik a haramtos fűszálak. Hogy emelné a tenyerére a bűbajos teremést s hogy tudna elteni a nézésével.

Mikor a rózsza kinyílott, a parkja tele volt pompázó rózsával, hanyatt feküdt a füre és órákon át elnézte az égen uszkáló báránnyel-hőket, képzeletben odafüstötte az égre és egyszer azon vette észre magát, hogy beszélget, szerelmes szavakat sutog egy képzeletbeli leányhoz.

— Megbolondultam! kiáltotta kétségbeesetten s föl akart ugrani, de mégis csak fekve maradt s öklével verte a földet.

— Mien a napon csengős fogat fordult be az

udvarára. A szomszéd birtokos fia hajtotta a kiizadt lovakat s már a kapuból kiáltotta:

— Hát se fogadás, se szivesség, se házigazda, se petlörüm, mi lesz hát?

Pacséry Lajos örvezdeve sietett eléje. A vendég valóban jókor jött. Legalább fölvidítja.

— Valahogy ebédet ne csináltass, mert nem maradhatok, megyek Palicsra; hanem egy kis rántotta, meg egy ital bor, a biz nem fog ártani.

A reggeli alatt Pacséry ráhagyta magát venni arra, hogy ő is elmegy már egyszer emberek közé, ha kinevetés lesz is a bére. A vendég egyszer kocintásnál leteszi a poharat.

— Hallod e oroszlán te nem iszol?

— Nem iszom bort.

— Hát mi a csudát iszol?

— Tejet. Nem merek bort inni. Félek, hogyha egyszer hozzáfogok: abból országhaborítás lesz. Némelykor úgy érzem, hogy kitudnám inni a Palics-tavat, ha borból volna, aztán kedvem volna körül csipkézni egy márványasztalt, mint jogászkoromban tettem, közörohanni egy sereg embernek és szétszórni őket, de aztán megiszom egy sajtár tejet és elalszom. Jobb ez így.

(Folytatása következik.)

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személyvonat tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsin-ról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnág este 6.35	Személyvonat este 3.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 7.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesenről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesenig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

Aradi nyári szinkör.

Usütörtökön, 1901. évi augusztus hó 8 án

URANIA

magyar tudományos színház előadása:

A tánc.

Három felvonásban, 200 képpel és 26 mozgófényképpel. Irtta: Pekár Gyula. A mű történeti zenéjét feldolgozta: Kern Aurél.

Kezdete 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Van szerencsém a t. önkéntes jelölt urak becses figyelmét

egyenruházati műtermemre

felhívni, hol elegáns szabásu, előírás szerinti **egyenruhák** és **felszerelések** szolid áruk mellett készíttetnek.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam

tisztelttel:

Jnokai-Jóth Lajos,

Andrássytér 22. Neuman-palota.

Zabtermelők figyelmébe!

Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsi tulajdonosok szövetkezete pályázatot hirdet 2000 mmásza elsőrangú (tiszt) zab szállítására. Ajánlat tehető azonban kisebb mennyiségek eladására nézve is 100 mmászáig. Az ajánlattevő kéri a minta beküldésével a zab árát, valamint a fizetési és szállítási feltételeket is megjelölni és pedig Arad állomáson való átadással számítva.

Aradon, 1901. augusztus hó 5-én.

**Az aradi egy- és kétfogatu bérkocsi tulajdonosok szövetkezete
Arad, Nádor-szálloda.**

1035

390—1901. g. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magyar királyi földművelésügyi miniszterium 53327/1901. számú körrendelete nyomán értesítjük a gazdaközönseget, hogy mielőtt tejtermékek értékesítése tárgyában bármely vállalkozóval szerződést kötne, forduljon tanácsadás végett bizalommal a földművelésügyi miniszterium

vezetése alatt működő országos tej-gazdasági felügyelőséghez, mely a szükséghez felvilágosítást és tájékoztatást díjtalanul kézséggel megadja.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901 évi augusztus hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay s. k.

aljegyző.

A KEFIR gombával erjesztett tej

a legjobb tápszer lábbadozó betegeknek és gyenge egyéneknek, mert a mellett, hogy nagy táperővel bír, a gyomorra gyakorolt enyhe izgató hatásánál fogva az étvágyat és az anyagforgalmat növeli.

Nyáron behűtve kellemes

üditő ital.

Kapható:

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész

292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézetében
Aradon, Kossuth- és Batthyányi-n. sarkán.

32 éves magánzó

szolid nevelésű mostoha leányomat kisszámu **intelligens családhoz** óhajtanám

szoba-leánynak

adni.

Nem annyira a fizetés, mint jó bánásmód megkivántatik.

Levélbeli megkeresést a kiadóhivatal továbbít. 1022

Pécskai járás főszolgabírójától.

5142—1901.

Pályázati hirdetmény.

A Szemlak községben 1000 korona évi fizetéssel ujonnan rendszeresített községi irnoki állás választás útján leendő betöltésére határidőül 1901. évi augusztus hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját Szemlak község házához kitűzöm.

Felhivom ennél fogva mindazokat a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevéllel és eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám a választást megelőző napig annál is inkább nyújtassák be mivel a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Pécska, 1901. július hó 26-án

Hanthó,
szolgabíró.

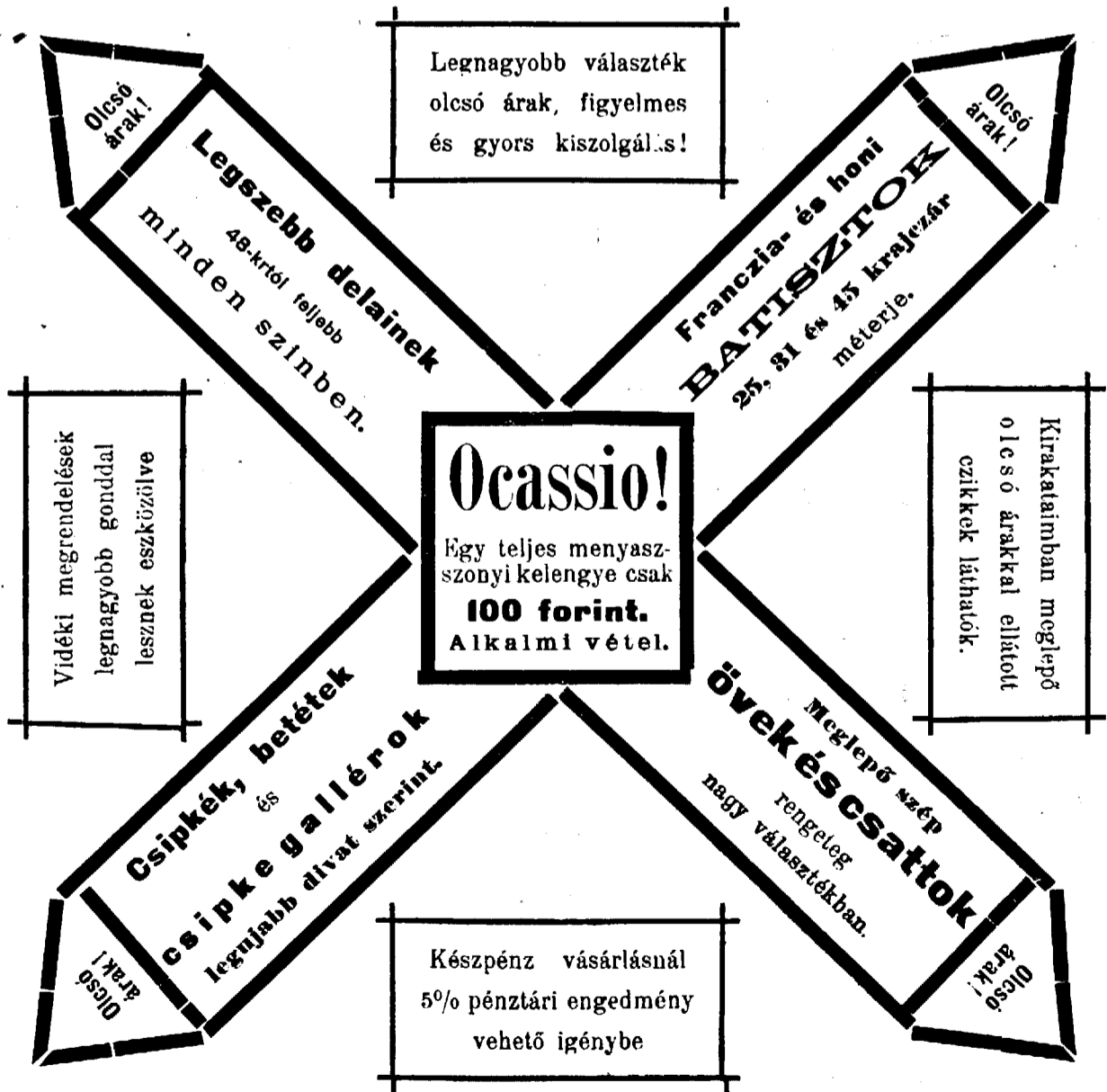

HOFFMANN SÁNDOR

divatáruk és szőnyeg-telepe

„A f e c s k é h e z”,

ARAD, Színház-épület.

Sürgönczim: „FECSEKÉHÉZ”.

Városi és megyei telefon szám 10.

József főherceg-ut 12 sz.

házunkban lévő

sarküzlet

és hozzátartozó

souterrani helyiség

(ez idő szerint Bran N. A-féle festékkereskedés) 1036.

november 1-től kezdve

kiadó.

Fodor és Reisinger.

100—120 métermázsa

csemege-szőlő

mérsékelt áron

eladó.

Értekezhetni lehet

Mahler Mihály

urnál 1015

Pankotán.

335—1901. végrb. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécskai kir. járásbíróóság 1901. évi Sp. 12/3. számú végzése következtében Dr. Ghebeles Lázár ügyvéd által képviselt Ponta Vikentie javára, Imbronye Maxa ellen 150 korona s járulékal erejéig 1900. évi július hó 9-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 969 koronára becsült buza, kukorica és egyéb ingók, — a rom.-pécskai takarékos és segélyszövetkezet és Muntyán Mija felülfoglaltatok javára is nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbíróóság 1901. évi V. 241/3. számú végzése folytán 150.76 és 20 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig a helyszínen, vagyis alperes Ó-Pécska tanyai lakásán leendő eszközésére 1901. évi augusztus hó 22-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amenyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik Kelt Pécskán, 1901. évi augusztus hó 4-ik napján.

Várnai Henrik,
kir. bírósági végrehajtó.

1037

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és kenczeraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fénymázakat s minden e szakmába vágó cikkekkel legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlózómanócs készítője.

Ezen padlófénymáz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

KÖZÖSSÉGI ÉRTÉKELÉS

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos oszongó befűzőintézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

KÖZÖSSÉGI ÉRTÉKELÉS

SZEPLŐ

májfolt, bíbircs, bőrvörösséget és mindennemű arcztatást bämulates rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen fel-szívódik minek következtében az arcznak szép ifju bájta kölcsönöz. Ara 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerek-ből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-crème szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienikus mosóvíz az arcz, nyak, karok és ke-zetek megkapó szépséget, fehérillom és rózsaszínben tündöklő varázsszint kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ara 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és crème színben. Készítményeink a párisi és londoni hygienikus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerháza és gyógyszerészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrassy-fér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Hidegvizgyógyimód 15 jegy 6 frt.
1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő csuz, (rheuma), elhi-zottság, köszvény el-len. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő szív bajok, vérszegény-ség ideggyengeség, meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meg-egyezés szerint.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

GLÜCK JÓZSEF
szoba-kárpitozás

és menyezetek gipszutánzatu dombormű diszítéseinek vállalata

Aradon. Telefon 278.

A mai kor igényeinek megfelelően, az eddig gyakorolt szobafestés és mázolás munkán kívül elvállalok

szoba-kárpitozást, és a menyezetek

gipsz-utánzatu (Papier-Masche és Xylogenit-Stuck)

diszítéseket is, mely célra e szakmában tökéletesen képzett munkásokat tartok, tehát munkáimért teljes felelősséget vállalhatok.

A midőn a n. é. közönség eddig irántam tanusított nagy-beccsi bizalmát és támogatását megköszönöm, kérem azt részemre továbbra is fentartani és beccses megrendelésével kitüntetni.

Kiváló tisztelettel

995

GLÜCK JÓZSEF,

szobafestő és mázó

Arad, József-főherceg-ut 7.